Ազգ
Azg

4 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 2007 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 180 (3832)

Բաքումում դաժանորեն սպանել են 18-ամյա Դիանա Մանուկյանին

Բաքուի Սուրբ Փրկիչ եկեղեցու ծխական խորհրդի տեղեկատվության համաձայն, սեպտեմբերի 25-ին Բաքումում բռնաբարել եւ դաժանորեն սպանել են 18-ամյա Դիանա Մանուկյանին, որի դիակը գտել են ծովափին: Բաքուի պետական համալսարան ընդունված Դիանան միջոցների բացակայության պատճառով տեղափոխվել է քոլեջ: Նա համակուրսեցիների հետ գնացել է երեկույթի, հետո նրան գտել են բռնաբարված, խեղդված:

Բաքումից ստացված տեղեկության համաձայն, հարուցվել է քրեական գործ, ձերբակալվել է ոմն Իրակլի Սուլթանիձե, որ արդեն իսկ ունեցել է դատվածություն գողության համար: Բայց ժամանակին Սուլթանիձեին չեն ձերբակալել, այլ փորձաշրջան են նշանակել՝ պատճառաբանելով նրա անչափահաս լինելը: Սուլթանիձեն նույն քոլեջի ուսանող է:

Ա. Հ.

Տեր-Պետրոսյանի ելույթում նույն քանձրուկն է, ինչ գրում էին ՀՀՇ-ամեա թերթերը

Ասում է վարչապետ Սերժ Սարգսյանը

ՄԱՐԻԵՏԱ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

Վարչապետ Սերժ Սարգսյանին երեկ լրագրողները շարունակում էին հարցեր ուղղել Հայաստանի առաջին նախագահի ելույթի եւ նրա քաղաքականություն վերադառնալու մասին: Վարչապետը հարցադրումը սխալ համարեց. «Ինչ է նշանակում՝ նախկին նախագահը վերադառնում է քաղաքականություն, բոլոր նախկին նախագահները բոլոր երկրներում զբաղվում են քաղաքականությամբ, հակառակ պարագայում քաղաքականությունն իրենցով կզբաղվի, այլ խնդիր է, որ խոսք գնա նախկին քաղաքական գործիչների կամ պաշտոնյաների ակտիվանալու մասին, այստեղ հարցադրումը ճիշտ կլինի... Եթե դուք կողք կողքի դնեք ելույթը եւ վերջին 10 տարվա մի քանի ՀՀՇ-ամետ թերթերի հրապարակումներ, կտեսնեք, որ այս ելույթում քանձրուկն է այդ գրածների, որեւէ խնդիր ես չեմ տեսնում, որեւէ պրոբլեմ չկա, եւ ես շատ նորմալ եմ դա գնահատում»:

Լիազորությունների ավարտից հետո նախագահ Քոչարյանը վարչապետս կնշանակվի՞. «Ես որեւէ հիմք չունեմ ստույգ չընդունելու պարոն Քոչարյանի հայտարարությունները, ես որեւէ հիմք չունեմ դրանց կասկածելու, այսինքն՝ ես չեմ տեսնում այդպիսի ցանկություն պարոն Քոչարյանի մոտ»:

Եթե առաջին նախագահի գրասենյակը դիմի ՀՀԿ-ին՝ հանդիպում ունենալու. այս հարցին վարչապետը լրագրողին հակադարձեց. «Դուք միջնո՞րդ եք ցանկանում լինել»:

Իսկ Լ. Տեր-Պետրոսյանի եւ ՀԶԴ ղեկավարների հանդիպումն անակնկալ չի՞ եղել վարչապետի համար. «Ինչ մի մեծ իրադարձություն էր, որ ինձ համար անակնկալ լիներ»:

Լրագրողը հիշեցրեց՝ Մոսկվայում վարչապետն ասել էր, թե Երեւանում կպատասխանի՝ ո՞վ կլինի իր հիմնական մրցակիցը նախագահական ընտրություններում. «Դուք մի քիչ ուշադիր չեք եղել, ես այդպես չեմ ասել, ես այլ հարցի առումով եմ ասել՝ ես նախագահական ընտրությունները չեմ դիտարկում որպես հակառակորդների պայքար, որպես հակառակորդների բախում, ես այդ հնարավորությունը դիտարկում եմ որպես առիթ ժողովրդին ներկայացնելու մեր երկրի ապագայի տեսլականը: Մենք հանդարտ-հանգիստ շարունակելու ենք մեր քաղաքականությունը՝ այն նույնը, ինչ կիրառել ենք խորհրդարանական ընտրությունների ժամանակ»:

Մոսկվայում մի այլ՝ եթե Ադրբեջանը ճանաչի Ղարաբաղի ինքնորոշման իրավունքը, Հայաստանն էլ՝ Ադրբեջանի տարածքային ամբողջականությունը՝ վարչապետի հայտարարության պարզաբանման խնդրանքին ի պատասխան Ս. Սարգսյանն ասաց. «Եթե ինձնից կախված լինի՝ իմ ջանքերն ուղղված են լինելու, այո, արտաքին քաղաքականության բնագավառում Ղարաբաղի խնդրի լուծմանը»: Լ. Տեր-Պետրոսյանը առաջադրվելու դեպքում խսկապե՞ս կդառնա սովորական ընդդիմադիր՝ լրագրողներն ուզում էին երկրի նախագահի այս դիտարկման դիտարկումը. «Եկեք ինձնից մի պահանջեք հանրապետության նախագահի կարծիքի մեկնաբանություն, եկեք ժամանակից առաջ չընկնենք. կառաջադրվեն բոլոր թեկնածուները, այն ժամանակ կխոսենք»:

Տես էջ 2

ՀՈԳԵՎՈՐ ԵՎ ՏԵՍԱԿԱՆ ԱՅՑ

Հանդիպումներ, օրհնություն եւ բարեգործություն

Շարունակվում է Գարեգին Բ Ամենայն հայոց կաթողիկոսի հայրապետական երրորդ այցն ԱՄՆ, որի նպատակն է այդ երկրի Արեւմտյան թեմի հաստատման 80-ամյակի տոնակատարությունը նախագահելը:

* Հոկտեմբերի 1-ին վեհափառ հայրապետը օծել է Փասադենայի Սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցու սուրբ սեղանը: Իր շնորհավորանքի ու բարեմաղթանքի խոսքում Գարեգին Բ կաթողիկոսը ընդգծել է ԱՄՆ Արեւմտյան թեմի հիմնադրման 80-ամյակի տոնախմբման կարեւորությունը:

* Հոկտեմբերի 2-ին ԱՄՆ Արեւմտյան թեմի առաջնորդարանում Գարեգին Բ Ամենայն հայոց կաթողիկոսը հանդիպել է Լոս Անջելեսի կաթոլիկ թեմի արքեպիսկոպոս կարդինալ Ռոջեր Մահոնիի հետ:

* Նույն օրը ԱՄՆ Արեւմտյան թեմի առաջնորդարանում, «Արմեն եւ Գլորիա Համբար» սրահում Գարեգին Բ կաթողիկոսը հանդիպում է ունեցել թեմի հոգեւորականների հետ: Իր խոսքում Նորին Սրբությունը անդրադարձել է Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի հոգեւոր առաքելությանը, ներկայացրել է Մայր աթոռի կողմից իրագործվող նոր ծրագրերը:

* Հոկտեմբերի 2-ին ԱՄՆ Արեւմտյան թեմի առաջնորդարանում Գարեգին Բ ամենայն հայոց կաթողիկոսը նաեւ հանդիպում է ունեցել «Էջմիածնի մանուկներ» հիմնադրամի հանձնախմբի հետ: «Էջմիածնի մանուկներ» հիմնադրամը հոգում է Էջմիածնում մանկատան կառուցման ծախսերը: Հանձնախմբի անդամների ջանքերով հիմնադրամը տարեկան 250 ԱՄՆ դոլար գումար է տրամադրվում 500 որբերի համար:

Ս. Մ.

Օսկանյան-Բաբաջան հանդիպում Նյու Յորքում

Հայաստանի եւ Թուրքիայի արտգործնախարարները որոշել են շարունակել երկխոսությունը

Ինչպես հոկտեմբերի 2-ի համարում տեղեկացրել էր **«Ազգը»**, Նյու Յորքում ՀՀ արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանը հանդիպել է Թուրքիայի արտգործնախարար Ալի Բաբաջանի հետ: Այս հանդիպումը ՄԱԿ-ի գլխավոր ասամբլեայի շրջանակում կատարված երկկողմ վերջին հանդիպումն է եղել Բաբաջանի համար:

Հանդիպմանը թուրքական հանրային հեռուստատեսության հետ անդրադարձել են նաեւ կենտրոնական որոշ թերթեր, որոնց վկայությամբ, Ալի Բաբաջանը ՀՀ արտգործնախարարին հայտնել է հետեւյալը. «Մենք միշտ պատրաստ ենք երկխոսության»:

Բաբաջանը թուրքական մամուլի ներկայացուցիչներին ասել է, որ հանդիպման առաջարկը հայկական կողմն է արել, դա կրել է նախարարների «նախնական ծանոթության» բնույթ, կողմերը քննարկել են երկու երկրներին հետաքրքրող հարցեր: Հանդիպմանը Բաբաջանը բարձրացրել է ԱՄՆ Կոնգրեսին ներկայացված Հայոց ցեղասպանության բանաձեւին, «1915-ի իրադարձությունների» առնչությամբ 3-րդ երկրների խորհրդարաններում ընդունված որոշումներին, պատմաբանների համատեղ հանձնաժողով ստեղծելու Թուրքիայի առաջարկին, ինչպես նաեւ Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտությանն առնչվող հարցեր, ավելացնելով. «Չի կարելի խորհրդարաններում կատարվող քվեարկությամբ պատմության վերաբերյալ վճիռներ կայացնել»:

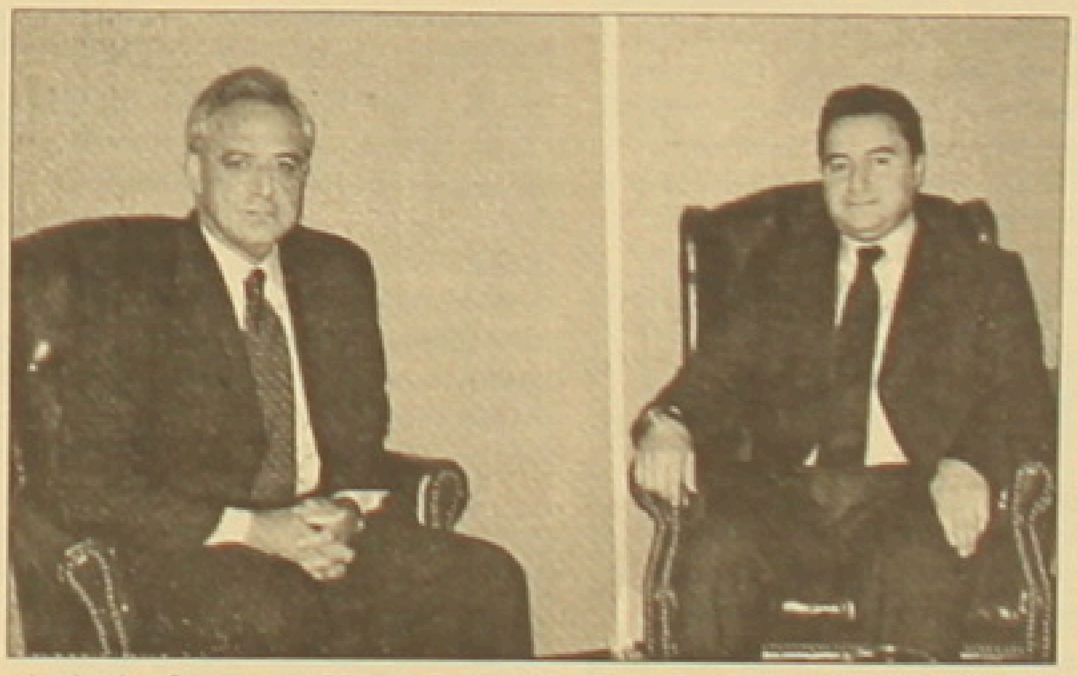

ՀՀ արտգործնախարար Օսկանյանը կանգ է առել «Թուրքիայի հայկական սահմանի բացման» հարցի վրա: Ի պատասխան դրան Ալի Բաբաջանն ասել է, որ Թուրքիան 3-րդ երկրների միջոցով շարունակում է Հայաստանի հետ առեւտուրը, երկու երկրների միջեւ իրականացվում է օդային հաղորդակցություն, բազմաթիվ հայաստանցիներ աշխատում են Թուրքիայում:

Օսկանյան-Բաբաջան հանդիպումը տեւել է մոտ մեկ ժամ, նախարարները հանգել են միմյանց հետ երկխոսությունը շարունակելու եզրակացությանը: Ենթադրվում է, որ նրանց հաջորդ հանդիպումը Սեւծովյան տնտեսական համագործակցության կազմակերպության համաժողովի շրջանակներում տեղի կունենա հոկտեմբերի 25-ին: Վերջում Բաբաջանը Օսկանյանին ցույց է տվել Վանա լճի Աղթամար կղզու վերանորոգված Սբ. Խաչ եկեղեցու լուսանկարը, որը գրավել է ՀՀ արտգործնախարարի ուշադրությունը:

Հ. Չ.

Մոսկվայում բնակվում է 200 հազար հայ

Ըստ պաշտոնական տվյալների, Մոսկվայում գրանցված է երկու հարյուր հազար հայ: 2002-ին այդ թիվը կազմում էր մոտ հարյուր յոթանասուն հազար: Ադրբեջանցիների թիվը Մոսկվայում կազմում է մոտ 145 հազար մարդ: Սակայն մասնագետները պնդում են, որ օտարերկրացիների թիվը իրականում շատ ավելին է: Ռուսաստանի Դաշնային միգրացիոն ծառայության ղեկավարը շեշտել է, որ ամեն տարի Ռուսաստան է ժամանում 20 միլիոն ներգաղթող, որոնցից 10 միլիոնը՝ անօրինական:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Փխրուն կայունություն Ղարաբաղում

Եվրախորհրդարանում Հարավային Կովկասում Եվրամիության հատուկ ներկայացուցիչ Փիթեր Սեմնեբին Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության իրավիճակը բնորոշել է «փխրուն»: Ըստ նրա, իրավիճակը կարող է փոխվել 2008-ին երկու երկրներում նախատեսված ընտրությունների շեմին: Անդրադառնալով Հայաստանին, Սեմնեբին նշել է, որ մայիսին տեղի ունեցած ընտրություններում «բարելավում է արձանագրվել նախորդ ընտրությունների համեմատ»: Իսկ Ադրբեջանին զգուշացրել է, որ այդ երկրի էներգետիկ պաշարները եւ տարանցման հնարավորությունները չեն կարող Եվրամիությանը ստիպել աչք փակել մարդու իրավունքների ոտնահարումների վրա:

7 կոնգրեսական կոչ են արել պաշտպանել 106-րդ բանաձեւը

ԱՄՆ-ի Կոնգրեսի 7 անդամներ՝ Ֆրենկ Փալոնեն, Ջո Նոլենբերգը, Ադամ Շիֆը, Ջորջ Ռադանովիչը, Բրեդ Շերմանը, Էդ Ռոյսը եւ Էն Էշուն կոչ են արել Ներկայացուցիչների պալատի արտաքին հարաբերությունների հանձնաժողովի անդամներին քննարկել եւ հաստատել Ցեղասպանության ճանաչման բանաձեւը: Կոչում մասնավորապես նշվում է, որ «Կոնգրեսի կողմից Հայոց ցեղասպանության բանաձեւի ընդունումն ուժեղ ազդանշան կլինի բոլորին, որ ԱՄՆ-ի կառավարությունն այլեւս անտարբեր չի լինի ցեղասպանությունների նկատմամբ»:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Դեսպանատունը սկսում է «գրին քարտի» խաղարկությունը

ԱՄՆ դեսպանատունը լուր է տարածել «Ներգաղթային մուտքի արտոնագրերի վիճակախաղի» 2009-ի դիմումների ընդունման մասին, որը կսկսվի հոկտեմբերի 3-ին եւ կտեւի 2 ամիս: Դիմումների ընդունման համար պետք է դիմել էլեկտրոնային հասցե կայքէջին, որը կգործի այդ օրերին, թղթի վրա գրված դիմումները չեն ընդունվում: Վիճակախաղին մասնակցել ցանկացողների համար Երեւանում, Գյումրիում եւ Վանաձորում ԱՄՆ դեսպանատունը «ամերիկյան անկյուններում» կանցկացնի մի շարք հանդիպումներ:

Եվրոխորհրդի նախարարների կոմիտեն ի պաշտպանություն լրագրողների

Եվրոխորհրդի նախարարների կոմիտեն ընդունել է հռչակագիր ի պաշտպանություն հետաքննող լրագրողների: Հռչակագրում մասնավորապես շեշտվում է. «Ձեռնարկել միջոցներ ուղղված լրագրողների, հատկապես հետաքննող լրագրությամբ զբաղվողների, անձնական անվտանգության ապահովմանը, եւ արագ հետաքննել լրագրողների դեմ բռնության կամ սպառնալիքների կիրառման դեպքերը»: Նախարարների կոմիտեն կոչ է արել անդամ պետություններին «լայնորեն տարածել այս հայտարարությունը եւ հրավիրել հատկապես պետական մարմինների, օրենսդիրների եւ դատավորների ուշադրությունը»:

ԱՄՆ Հայ դատի գրասենյակից կոչ են անում

Հայ դատի գրասենյակի ղեկավար Արամ Համբարյանը նամակ է տարածել կոչ անելով ակտիվացնել պայքարը 106-րդ բանաձեւի ընդունման համար: Նամակում մասնավորապես նշվում է, որ թուրքական լոբբին միլիոնավոր դոլարներ է ծախսում ցանկանալով խափանել բանաձեւի ընդունումը: Մասնավորապես վերջինիս հաջողվել է ստանալ կոնգրեսական Ռաս Քարնահանի աջակցությունը, որը հետ է վերցրել իր ստորագրությունը բանաձեւի աջակիցների ցուցակից: Նշվում է, որ թուրքերը կոնգրեսականների շրջանում տարածել են 8 նախկին պետքարտուղարների նամակը, փորձելով ազդել Ներկայացուցիչների պալատի անդամների վրա:

ԱԶԳ

Ընթացիկ

Թարգմանչական արվեստը հումանիտար համագործակցության հիմքում

Թարգմանչաց տոնից առաջ մեր երկրում կանցկացվի «Թարգմանությունը որպես մշակույթների փոխներթափանցման ձգողական դաշտ» խորագրով համաժողովը (հոկտեմբերի 3-5-ը), որի իրողություն դառնալու պահը վաղուց էր փափագելի, որին մասնակից լինելը շատերի համար էր երազելի: Մեզանում թարգմանչական արվեստի մասին թերեւս ամենից շատ խոսվում է տարվա հենց այս ամսին. որովհետեւ Հայ առաքելական եկեղեցին ամեն տարի այս տոնը նշում է ամենայն շուքով, որից հետո մոռացվում է, որովհետեւ մեր մշակութային քաղաքականության մեջ թարգմանության կշիռն իմացողների թիվը բավարար չէ: Հակառակ դեպքում կունենայինք թարգմանչական դպրոց, համալսարան, ուր կհավաքվեին մեր ավագ սերնդի խորագետ թարգմանիչները՝ վարձատրված իրենց վաստակի ու տաղանդի հանգույն: Ցավոք, նրանք այսօր գործում են ցիրուցան ու չնչին գումար վաստակում տքնանքով լի իրենց աշխատանքի դիմաց: Այս ու բազում այլ հարցեր քննության կառնվեն առաջիկա մի քանի օրերին, Ծաղկաձորում, մեր գրողների, թարգմանիչների, հրատարակիչների եւ այլոց ներկայությամբ, ԱՊՀ եւ Բալթյան 11 երկրների ներկայացուցիչների մասնակցությամբ: Կլսվեն ելույթներ, թե ինչպիսին է գեղարվեստական թարգմանությունը ԱՊՀ եւ Բալթյան երկրների միասնական մշակութային տարածքի ձեւավորման ենթատեքստում, կիմացվի, թե արդիական ինչ ավանդույթներ ու հիմնախնդիրներ կան թարգմանիչ մասնագետներ պատրաստելու, ինչպե՞ս է կապակցված հեղինակ-թարգմանիչ-հրատարակիչ-շուկա շղթան, ի՞նչ հիմնախնդիրներ կան ԱՊՀ ու Բալթյան երկրներում՝ թարգմանության, անստույգ տեղեկությունների տարածման ու գեղարվեստական ցածրորակ գրականության վերաբերյալ:

ՖՈՏՈԼՈՒՐ

Համաժողովի բացումից առաջ Երեւանի «Մոսկվայի տանը» երեկ լրագրողների հետ հանդիպեցին ԱՊՀ մասնակից երկրների հումանիտար համագործակցության խորհրդի ներկայացուցիչները՝ Ռուսաստանի Դաշնության Նախագահի օգնական, ԱՊՀ երկրների հումանիտար համագործակցության հարցերով ՌԴ Նախագահի հատուկ ներկայացուցիչ, հումանիտար համագործակցության խորհրդի նախագահ Ջահան Պոլիեւան, մշակույթի եւ կինեմատոգրաֆիայի դաշնային գործակալության ղեկավար, հումանիտար համագործակցության միջպետական հիմնադրամի վարչության նախագահ Միխայիլ Շվիդկոյը, հումանիտար համագործակցության միջպետական հիմնադրամի գործադիր տնօրեն Սերգեյ Ալեշյոնոկը, հումանիտար համագործակցության հարցերով Ղազախստանի հատուկ ներկայացուցիչ Դյուսեն Կասեինովը, Ղրղզստանի Հանրապետության Նախագահի օգնական Բոլոտբեկ Շամշիեւը, Հայաստանի մշակույթի նախարար Հասմիկ Պողոսյանը, ՀՀ Նախագահի օգնական Վիգեն Սարգսյանը: Ենթադրելի է, որ բոլորի խոսքում թարգմանչությունը արժեւորվեց որպես մշակութային երկխոսության, փոխճանաչման ու հոգեհարազատացման հրաշալի միջոց, ընդունակ կրթելու եւ զորացնելու նոր սերնդի միտքն ու հոգին, կամրջելու նրանց հասած մշակութային ժառանգությունն ու մատուցելու դրանց բյուրարժեք պտուղները: Հումանիտար ոլորտում համագործակցության կարիքը, նրանց համոզմամբ, վաղուց էր հասունացել, քանի որ առանց դրա այլեւս անիմաստ է պատկերացնել դրանից սնվող մյուս ոլորտների զարգացումը՝ գիտություն, տնտեսություն, կրթություն, բարձր տեխնոլոգիաներ եւ այլն: Առանց թարգմանության որեւէ երկրի գիտական նվաճումը կմնա զուտ տեղային, անհաղորդ ու լճացման ենթակա: Թարգմանչության ոլորտը լայն է եւ ընդգրկում՝ պոեզիայից, կինեմատոգրաֆիայից մինչեւ նանոտեխնոլոգիաներ, մինչեւ մտավոր արտադրանքի արտահանում ու տարածում:

Հումանիտար համագործակցության միջպետական հիմնադրամն այս համաժողովով նոր քայլ է անում, որին կհետեւեն ավելի համարձակները՝ հիմնված խելամիտ առաջարկների վրա: Ռուսաստանում շուտով լույս կտեսնի հայոց լեզվի դասագիրք՝ մատչելի հայերենի հանդեպ հետաքրքրություն ունեցող ռուսաստանցիների ու բոլոր նրանց համար, ովքեր ձգտում ունեն մեր լեզվին տիրապետելով մեր մշակույթին ավելի մերձենալու: Բացի դրանից, առաջիկայում ռուսերենով կհրատարակվեն հայ գրողների, մասնավորապես Հրանտ Մաթեւոսյանի ստեղծագործությունները: Միջպետական հիմնադրամը փորձում է վերականգնել գրքի հանդեպ պաշտամունքը, որով էլ հենց թելադրված է Ծաղկաձորում իրար գլխի հավաքվելու եւ միասին խելք-խելքի տալով վերջին տարիներին համընդհանուր դարձած հարցերի պատասխանները գտնելու անհրաժեշտությունը:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎՈՒՄ

Վարդան Այվազյան. «Սեւանա լճի մակարդակը կախված չէ որեւէ մեկի կամայականությունից»

«Սեւանալճասիրության ցուցադրումներ պետք չեն: Հարկավոր է համաձայնագրով ստանալիք միջոցների լիարժեք նպատակային օգտագործումը պաշտպանել կոռուպցիայի կանխմամբ», երեկ կարծիք հայտնեց «Ժառանգություն» խմբակցության ներկայացուցիչ **Լարիսա Ալավերդյանը**, առիթը ՀՀ եւ Վերակառուցման ու զարգացման եվրոպական բանկի միջեւ վարկային համաձայնագրի խորհրդարանում քննարկումն էր: Քննարկման ընթացքում պնդում էր հնչել, որ կոռուպցիան եկել է դարերից ու դեպի դարերն է գնում եգիպտական փարավոնների ժամանակներից սկսած: Այս հիմնավորումն արդարացում չհամարելով՝ հանդերձ պատգամավոր **Հակոբ Հակոբյանը** որպես զեկուցող կարծիք հայտնեց. «Կոռուպցիայի կանխման մասին հարկավոր է խոսել ու գործել ավելի մեծ կտրվածքով, համապարփակ եւ ոչ մեկ համաձայնագրի մակարդակով»: Համաձայնագիրը ներկայացվեց մեծ ոգեւորությամբ, ինչին ի պատասխան պատգամավոր **Վարդան Բոստանջյանը** (ԲՀԿ) ուղղակի ելույթ ունեցավ. «Սեւանա լճի մասին օրենք կա ու մի էջ չէ, կես չէ: Լավ ա, թե վատ ա, կա, գրել ենք Վիկտոր Դալլաքյանն ու ես: Էնպես որ էս ծրագիրը պատահական չէ եւ էնպես չէ, որ Սեւանա լճի փրկությունն ա, իմացար, հայ ժողովուրդ»:

Բնապահպանության նախկին նախարար, ներկայումս պատգամավոր **Վարդան Այվազյանը** (ՀՀԿ) անտեղի համարեց Սեւանա լճի կարեւորության ապացույցներ ներկայացնելը, քանի որ այդ կարեւորությունն անժխտելի իրողություն է դեռ խորհրդային տարիներից. «Սեւանա Լճի մակարդակը կախված չէ որեւէ մեկի կամայականությունից: Դա օրենքի պահանջ է: Կա Սեւանա լճի մասին օրենք, որով ԱԺ-ն հաստատել է միջոցառումների ծրագիր եւ իրականացնում է շարունակաբար»: 1998 թվականին որոշում է կայացվել Սեւանա լճից էներգետիկ նպատակներով ջուր բաց չթողնել, լճի մակարդակը բարձրացնել 6 մ, հասցնելով 1903,5 մետրի, ինչը էկոհամակարգի հավասարակշռման համար ամենացածր նիշն է: Հաշվի առնելով ափերի ազդեցության գոտին, սահմանվել է կապիտալ շինարարության նվազագույն նիշը: Սակայն, ինչպես փաստեց Վարդան Այվազյանը, որոշված նիշից ցածր կապիտալ շինարարություն կատարվել է, բայց այդ կառույցներից եւ ոչ մեկը օրինական չէ: Ջուրն էլ լճից վերցվում է միայն ամառային սեզոնին՝ ոռոգման նպատակներով, համենայն դեպս նախկին բնապահպանի հավաստմամբ: Վարդան Այվազյանը փաստեց նաեւ, որ 19 ջրամաքրման կայաններից ոչ մեկն այսօր չի գործում, ինչն անմիջականորեն առնչվում է Սեւանա լճի էկոհամակարգին. «1 մլրդ 300 մլն խմ ջրեր տարեկան լցվում են Սեւանա լիճ, որը տարածաշրջանում խմելու ջրի բնական ամենախոշոր ջրամբարն է: Այդքան աղտոտված ջրի առկայության դեպքում լճի ինքնամաքրման հնարավորությունը չի պահպանվում: Եվ սա խնդիր է»:

Այս խնդրի լուծմանն է ուղղված վերոնշյալ համաձայնագիրը, որն ունի վարկային 7 մլն եւ դրամաշնորհային 6,2 մլն եվրո արժողությամբ մաս: Վարկային մասը հատկացվելու է երկու փուլով՝ նախ 5 մլն եվրոն կհատկացվի 4,76 տոկոսադրույքով, ապա մնացյալ 2 միլիոնը՝ ավելի ցածր տոկոսադրույքով, որի չափը դեռ քննարկելի է: Համաձայնագրով շնորհվող հնարավորություններն ուղղվելու են Սեւանա լճի ավազանի 5 քաղաքների ջրամաքրման կայանների արդիականացման համար, դրանցից 3-ում կառուցվելու, երկուսում նորոգվելու են կայանները: Կա նաեւ Արփա-Սեւան թունելի նորոգման ծրագիր, որը եւս 50 տարով կապահովի այդ ուղիով լճի ջրասնուցումը: Այս մասին ԱԺ ամբիոնից հայտարարեց պատգամավոր **Հակոբ Հակոբյանը**:

Ն. Պ.

Տեր-Պետրոսյանի ելույթում նույն քանձրուկն է…

1-ին էջից

ՀՅԴ-ն սեփական թեկնածուով է հանդես գալու՝ նպատակահարմա՞ր է նրա նախարարների աշխատանքը քարոզարշավի ընթացքում. «Եթե այդպես լինի, մենք կորոշենք, թե ինչպես աշխատենք», նկատեց վարչապետը, կարծես չէր հավատում ՀՅԴ-ի՝ սեփական թեկնածուով առաջադրմանը:

Առաջին նախագահը կոռումպացվածության մեջ է մեղադրում ներկա իշխանություններին՝ սա վարչապետն ինչպե՞ս է գնահատում. «Լավ կանենք, վերցնենք ՀՀ որոշ թերթերի, էլեկտրոնային լրատվամիջոցների նյութերը մինչեւ 1998 թվականը, կտեսնենք, որ նույն առաջին նախագահին բազմաթիվ այդպիսի մեղադրանքներով մեղադրում էին, եթե դրանից նա հաճույք է ստանում, թող անի, ինչ է եղել»:

Իսկ ԼՂՀ հարցի վերաբերյալ առաջին նախագահի գնահատակա՞նը. «Եկեք շատ չծանրանանք այդ կարծիքների վրա», առաջարկեց վարչապետը:

Տիգրան Արզաքանցյանի հետ կապվածը փորձ է արվել վարչապետի անձի հետ կապել. «Շատ մարդիկ փորձում են ինձ շատ բաների հետ կապել, եթե դա Ձեզ հետաքրքրում է, սեղմենք կոճակը, բացենք կառավարության կայքը, այնտեղ մեր պատվիրակության կազմը կա, սա մեկ, երկրորդ՝ զանգենք «Մետրոպոլիտեն» հյուրանոց, տեսնենք Սերժ Սարգսյան անունով մարդ այնտեղ ընդհանրապես գրանցվե՞լ է, թե ոչ», ասաց ու խորհուրդ տվեց նաեւ զանգել Ռուսաստանի կառավարության պրոտոկոլային ծառայություն, հարցնել՝ Հայաստանի վարչապետը որտե՞ղ է մնացել. «Կարիք չունեմ որեւէ մեկի մոտ արդարանալու»:

Իսկ խաղասեներում մեր պատգամավորների եւ այլ իշխանավորների ներկայությանը ԱԺ նախագահից ավելի լոյալ վերաբերվեց. «Պատգամավորի գործն է՝ ես համարում եմ»:

Կառավարության ծրագրին նախկին վարչապետ Հրանտ Բագրատյանի գնահատականներին այսպես արձագանքեց. «Ես տնտեսագետ չեմ եւ չեմ էլ պատրաստվում Հ. Բագրատյանի հետ տնտեսագիտական բանավեճի մեջ մտնել, ես նրա գրածներին նայում եմ կառավարության ղեկավարի տեսանկյունից, եւ ինձ համար երկու դիտարկում եմ արել. ա) ծրագիրը լավն էր, բայց կարող էր լինել ավելի լավը, բ) իսկ կարողանալո՞ւ ենք այդ ծրագիրն իրականացնել»: Երկրորդ հարցի պատասխանն այո էր՝ «Մենք ունենք բավարար քաղաքական կամք, լավ տնտեսագետներ եւ մենք մեր ծրագիրն իրականացնելու ենք»: Առաջին հարցի պատասխանը՝ «Կարող էր ավելի լավը լինել, լավագույնը լավի թշնամին է, հաջորդ անգամ կաշխատենք ավելի լավ ծրագիր բերել»: Բագրատյանն ասում էր, թե այն թվերը, որ գրված են՝ հավաստի չեն. «Ես կարծում եմ, դա գիտական մոտեցում չէ՝ շատ պարզ պատճառով, գիտնականը նախ թվերին չի հղում անում, գիտնականը հղում է անում պրոցեսներին, նոր գալիս է թվերին: Հայաստանի վիճակագրական ծառայությունն օգտվում է նույն մեթոդոլոգիայից, ինչ որ եվրոպական մյուս երկրներում՝ մեր վիճակագրական ծառայությունը համարվում է եվրոպականների մեջ լավագույնը, դա Համաշխարհային բանկի գնահատականն է»:

Իսկ որ ՀԲ-ին դիմել է Մեծ Բրիտանիայի կառավարությունը՝ ուսումնասիրելու ջրի հաշվիչների հետ կապված վարկերի մսխումը Հայաստանում. «Հարցը նոր չէ, անցած տարի այդ ինժեները, որ աշխատում էր իսպանացիների հետ, հետո ֆրանսիացիները նրան աշխատանք չտվեցին, հետո նա դիմեց ՀԲ-ին, ՀԲ-ն ստուգեց եւ որեւէ տեսանելի խախտում չտեսավ. չնայած դրան՝ մենք մեկ անգամ եւս կանդրադառնանք խնդրին, որովհետեւ մեզ համար չափազանց կարեւոր է անգլիացիների կարծիքը»:

Վարչապետ Ս. Սարգսյանը կառավարության հետ ԱԺ հարցուպատասխանի ժամանակ անդրադարձել էր թանկացումների հարցին. թանկացումներն առաջ ընտրությունների հետ կապող մամուլի հրապարակումները շահարկում անվանեց՝ համաշխարհային շուկայում ապրանքների գները թանկացել են, որոնք ազդում են նաեւ Հայաստանի ներքին գների վրա. «Ձեզանից յուրաքանչյուրը կարող է սեղմել կոճակը եւ ինտերնետում տեսնել, թե որքան է աճել կարագի կամ ձեթի գինը, հացահատիկի եւ այլն, բնականաբար՝ մենք էլ մտահոգված ենք այդ պրոցեսով»: Եվ խոստացավ, թե երբ կառավարությունը հիմնավոր այդ խնդիրները լուծի՝ գերշահույթներ ստացողներն ավելի հարկեր վճարեն, այդ հարցն էլ կմեղմվի: Չհիմնավորված թանկացումները զսպելու մասին հարցը **«Ազգը»** կրկին ուղղեց վարչապետին. «Ես չեմ տեսնում շատ մեծ ոլորտներ, որտեղ կան չհիմնավորված թանկացումներ: Մենք մշտապես ուսումնասիրում ենք, եւ անպայման, եթե դրա իրավասությունն ունենանք, այսինքն՝ եթե այդ պրոցեսում խախտումներ լինեն, մենք միջոցներ կձեռնարկենք», պատասխանեց նա:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԶ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետութեան 47
Ֆաքս 374 10 562863
e-mail: azg@azg.am
azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ 529221
Հաշուապահութիւն (գովազդ) /հեռ 582960
Լրագրողների սենեակ /հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայութիւն /հեռ 582483
Շուրջօրեայ լրահաւաք ծառայութիւն /հեռ 529353
Համակարգչային ձեւաւորումը
«Ազգ»-ի թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան խստիւ արգելւում են՝ համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
Գ տառով յօդուածները գովազդային են, որոնց բովանդակութեան համար խմբագրութիւնը պատասխանատւութիւն չի կրում:
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 374 10 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 0010

Հանձնաժողովն ուսումնասիրեց հացի թանկացման պատճառները

Զսնելով, որ դրանք հետեւանք են միայն ցորենի միջազգային գների բարձրացման

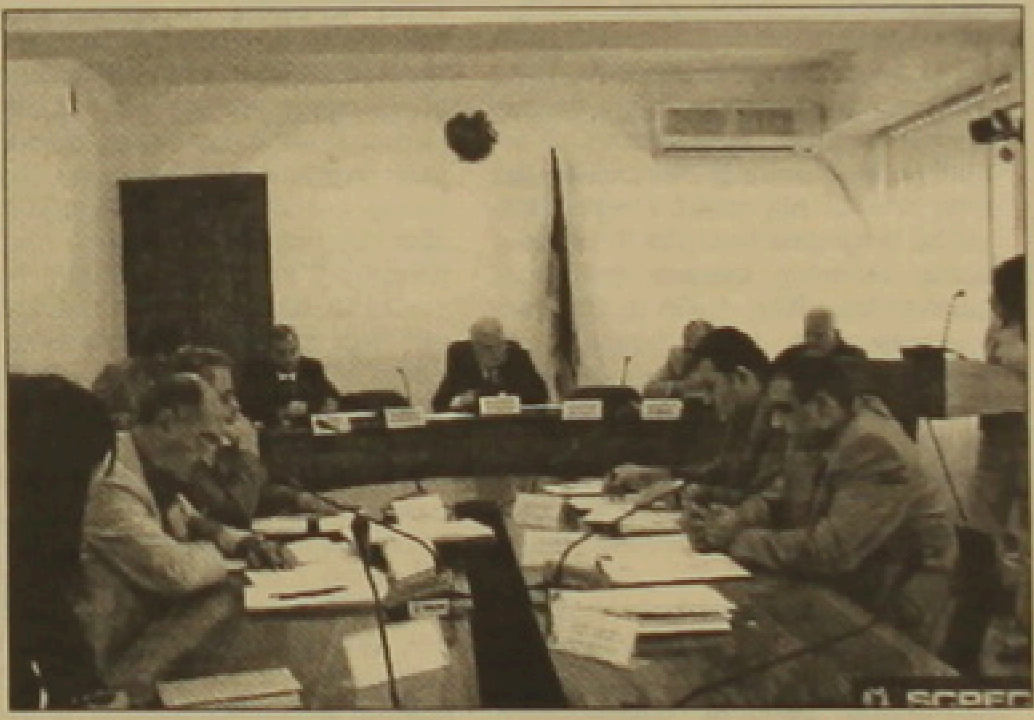

Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության հանձնաժողովի երեկ տեղի ունեցած նիստում որոշվեց ցորենի եւ ցորենի ալյուրի շուկաներում գերիշխող դիրք ունեցող ընկերություններ ճանաչել «Սալեխ գրուպին» եւ «Մանանա գրեյնին»: Սակայն վերոնշյալ շուկաների ուսումնասիրման հիմնական նպատակը վերջին ամիսներին հացի եւ ալյուրի գների բարձրացումներն էին:

Ըստ ուսումնասիրությունների պարզվել է, որ ցորենի երկու խոշոր ներկրողներից «Սալեխ գրուպի» իրացման գինն ունի նույն դինամիկան, ինչ ներկրման գինը, իսկ «Մանանա գրեյնի» մոտ այս տարվա առաջին կիսամյակում նկատվել է գների աճ: Սա բացատրվեց այն հանգամանքով, որ այս ընկերությունն ավելացրել է բարձր որակի ցորենի ներմուծումը:

Հանձնաժողովի նախագահ **Աշոտ Շահնազարյանի** այն հարցին, թե որքանո՞վ են համապատասխանում ցորենի միջազգային գների աճն ու Հայաստանում հացի գնի բարձրացումը, հանձնաժողովի աշխատակազմի ներկայացուցիչը նշեց, որ ցորենի միջազգային գներն այս տարվա գարնանից մինչեւ սեպտեմբեր աճել են 75 տոկոսով: Դրան ավելացել են նաեւ գործարար սպասումները: Այդուհանդերձ, զեկուցողի հավաստմամբ, Հայաստանում հացի գների բարձրացումը բոլոր գործոններով հանդերձ (քաշ, որակ, դրամ-դոլար փոխարժեք եւ այլն) հիմնականում համարժեք է ցորենի միջազգային գների բարձրացմանը: Ավելի կոնկրետ Աշոտ Շահնազարյանին աշխատակազմի ներկայացուցչի պատասխանը հետեւյալն էր. «Դրսի ազդեցությունը կա»:

Նիստի ավարտից հետո Աշոտ Շահնազարյանի հրավիրած մամուլի ասուլիսի ժամանակ նրան ուղղեցինք այն հարցը, թե հացի գնի թանկացման մեջ ուսումնասիրվե՞լ է եւ որքա՞ն է կազմում գործարար սպասումների ազդեցությունը: Հանձնաժողովի նախագահն, ի պատասխան մեր հարցի, վերստին հավաստիացրեց, որ միջազգային բորսայական գները եւ մեր մաքսային արժեքները համընկնում են եւ չարաշահումներ չկան: Նա միայն մեկ վերապահում արեց, որի մասին նշվել էր նաեւ նիստի ժամանակ: Այն է, որ ուսումնասիրության մեջ հաշվի չեն առնված տեղում արտադրվող հացահատիկի ծավալներն ու գները, քանի որ դրանք ստույգ չեն: Ինչը պայմանավորված է նրանով, որ գյուղատնտեսությունը հարկման դաշտից դուրս է եւ ճիշտ հաշվառում գոյություն չունի: Դրանով բացատրվեց նաեւ այն ցուցանիշը, որ Հայաստանում մեկ շնչին ընկնում է օրական 100 գրամ ալյուր: Այստեղ փաստորեն բացակայում է Հայաստանում արտադրվող ցորենի եւ ալյուրի բաժինը:

Երեկ հանձնաժողովն անդրադարձավ նաեւ էթիլային սպիրտի եւ օղու շուկաներում իրականացված ուսումնասիրություններին: Համաձայն դրանց, առաջինում գերիշխող դիրք ունի դարձյալ «Սալեխ գրուպը»: Այստեղ իրացման մեծ ծավալներ ունեն եւ երկու ընկերություններ՝ «Էրեբունի ալկոն» եւ «Վեդի ալկոն»: Ինչ մնում է օղուն, ապա այս շուկայում գերիշխող դիրք ունեցող չկա: Առաջին երեք տեղերը իրացման ծավալներով զբաղեցնում են Ավշարի գինու գործարանը՝ 22,8 տոկոս, «Էրեբունի ալկոն»՝ 8,6 տոկոս եւ «Արաբկիր ալկոն»՝ 5,4 տոկոս բաժիններով:

Հանձնաժողովը տուգանեց մի քանի ընկերությունների, որոնք տեղեկություն չեն տրամադրել: Դրանց մի մասը պահանջվող տեղեկությունը տրամադրեց հենց նիստի օրը, իսկ մյուսները՝ ավտոմեքենաներ ներկրող «Վալտի մոթորս» եւ Մարինե Ասիկյան անհատ ձեռներեցը, ինչպես նաեւ կենցաղային տեխնիկա ներկրող եւ իրացնող «Ազիա-տուրը», «Կոռիկոսը» եւ «Կիզիստրան» տուգանվեցին 500-հազարական դրամով:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

«Կարագի եւ ձեթի գների մասով էական տարբերություններ կան»

Պատասխանելով կարագի եւ ձեթի թանկացումների մասին հարցին, երեկ տնտեսական մրցակցության պաշտպանության հանձնաժողովի նախագահ Աշոտ Շահնազարյանը նշեց, որ ի տարբերություն հացի գների, այստեղ միջազգային գների եւ տեղի թանկացումների միջեւ «էական տարբերություններ կան»: Նա նաեւ հայտնեց, որ հանձնաժողովի ուսումնասիրությունների վերջնական արդյունքները հայտնի կդառնան 10 օրից: Սակայն հանձնաժողովի նախագահը, վկայակոչելով իր անձնական օրինակը, ասաց, որ խանութում տեսել է, թե նախորդ օրվա համեմատ կարագի գինը որքան է թանկացել: Իսկ կարագի եւ ձեթի միջազգային գների թանկացումը նա պայմանավորեց այն բանով, որ Եվրոպայում վերացվել է գյուղատնտեսության սուբսիդավորումը: Այդուհանդերձ, դատելով Աշոտ Շահնազարյանի պատասխանից, կարելի է ակնկալել, որ գոնե այս հարցում հանձնաժողովն ավելի արդյունավետ կգտնվի եւ կբացահայտի գների չհիմնավորված բարձրացման փաստը: Առավել եւս, որ այստեղ նույնպես գոյություն ունի գերիշխող դիրք ունեցող կազմակերպություն:

Ա. Մ.

Բյուրականի աստղադիտարանում պատրաստվում են Վիկտոր Համբարձումյանի 100-ամյա հոբելյանին

2008-ին լրանում է հայ մեծանուն գիտնական Վիկտոր Համբարձումյանի 100-ամյակը: Թե ինչպես է պատրաստվում Բյուրականի աստղադիտարանը հայ գիտնականի հոբելյանին, երեկ «Հայացք» ակումբում պարզաբանեց Բյուրականի աստղադիտարանի տնօրեն **Հայկ Հարությունյանը**:

Աստղադիտարանի աշխատողների մեծ մասը Վիկտոր Համբարձումյանի աշակերտներն են, որոնց պարտքն է նշել գիտնականի 100-ամյակը: Սակայն Հայկ Հարությունյանը մտահոգված է մի հարցում՝ հայ ժողովուրդը որքանո՞վ է պատրաստ տոնելու գիտնականի հոբելյանը: ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի տարեթվերի օրացույցի մեջ մտցված են Վիլյամ Սարոյանի եւ Վիկտոր Համբարձումյանի ծննդյան օրերը:

Գիտությունների ակադեմիան, ԵՊՀ ռեկտորը Վիկտոր Համբարձումյանի հոբելյանական միջոցառումների ծրագիր են մշակել, որը ներկայացվել է ՀՀ կառավարությանն ու նախագահին: Ծրագիրն ընդգրկում է միջազգային գիտաժողովի անցկացում տարբեր բնագավառների վերաբերյալ, որոնք հիմնել է ակադեմիկոս Վ. Համբարձումյանը: Ծրագրով նախատեսվում են նաեւ աշակերտների մասնակցությունը միջազգային օլիմպիադաներին, գիտնականի գերեզմանի ճանապարհի վերանորոգում: Հայկ Հարությունյանը հոբելյանական ծրագրի իրականացման համար ակնկալում է ժողովրդի աջակցությունը. «Վիկտոր Համբարձումյանը չի պատկանում միայն գիտական հասարակությանը: Աստղադիտարանը մեր ժողովրդի եւ համաշխարհային հասարակության սեփականությունն է»:

Ինչ վերաբերում է աստղադիտարանի գործունեությանը, ապա Հայկ Հարությունյանի խոսքով, պետբյուջեից իրենց ոչ մի դրամ դեռ չի հատկացվել, միայն «Վիվասելն» է աջակցել երկու կարեւոր դիտակների արդիականացման համար:

Հայկ Հարությունյանը դժգոհեց, որ Երեւանում չկա Վիկտոր Համբարձումյանի հուշարձանը. հայերս սահմանափակվել ենք միայն մեծ գիտնականի կիսանդրով, որը Վարդենիսում է: Աստղադիտարանի տնօրենը սպասում է իրենց առաջարկի պատասխանին. տնօրենությունը ցանկանում է գիտնականի հուշարձանը կանգնեցնել պետհամալսարանի Աբովյան փողոցի մասնաշենքի առջեւ:

ՆԱԻՐԻ ՄՈՒՐԱԴՅԱՆ

ՕՐԱԿԱՐԳ

Այսօր

- Ժամը 12.00-ին «Փաստարկ» ակումբի հյուրն է մարքսիստ Դավիթ Հակոբյանը:
- Նույն ժամին Սահմանադրական դատարանում տեղի կունենա հանդիպում մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանի նախագահ Ժան Պոլ Կոստայի հետ:
- Մեկ ժամ անց նույն ակումբի հյուրը կլինի Ազիզ Թամոյանը:
- Ժամը 14.00-ին Մանկական ստեղծագործական կենտրոնի Գավառի մասնաճյուղում ՀԿՄՄ-ն կազմակերպում է «Առնվազն 3 որդով սեղան նստենք» միջոցառումը:
- 16.00-ին «Արմենիա» հյուրանոցի «Տիգրան Մեծ» սրահում տեղի կունենա բնության համաշխարհային հիմնադրամի հայաստանյան մասնաճյուղի բացման արարողությունը:
- 17.30-ին Ստանիսլավսկու անվան դրամատիկական թատրոնում տեղի կունենա «Հայֆեստ» միջազգային փառատոնի բացման արարողությունը:

Վաղը

- Ժամը 9.00-ին «Անի պլազա» հյուրանոցում կմեկնարկի երեւանյան 12-րդ միջազգային խորհրդաժողովը մարդու իրավունքների պաշտպանության մասին:
- Ժամը 11.00-ին հայ-ամերիկյան առողջության կենտրոնում «Հայ կինը առանց ծխախոտի» միջոցառում ՀԿՄՄ-ի 15-ամյակի շրջանակներում:

Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի առաջադրումը Սերժ Սարգսյանի՞ց է կախված

Արտաշես Գեղամյանի սենսացիոն հայտարարությունը

«Ազգային միաբանություն» (ԱՄ) կուսակցության նախագահ Արտաշես Գեղամյանը երեկ «Հայելի» ակումբում սենսացիոն հայտարարություն արեց: Նրա համոզմամբ, նախագահական ընտրություններում Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի առաջադրումը կախված է վարչապետ Սերժ Սարգսյանից: «Կախված է առաջիկայում հանրապետության վարչապետի պաշտոնական այցերից: Պաշտոնական այցերից հետո ենթադրում եմ, որ այդ առաջադրվել-չառաջադրվելու աժիոտաժը կմարի»: Լրագրողների գրեթե միաձայն հարցին, թե արդյոք դրսի երաշխիքների՞ց է կախված առաջին նախագահի առաջադրվել-չառաջադրվելու հարցը, Արտաշես Գեղամյանը պատասխանեց. «Խոսքը երաշխիքների մասին չէ: Հայաստանում արդեն 13-14-րդ տարին բանակցային գործընթաց է, այդ բանակցային գործընթացի առավել ակտիվ կողմերը ԱՄՆ-ն, Ռուսաստանն ու Ֆրանսիան են: Եթե այդ բանակցային գործընթացը կողմերի միջեւ չի վերածվել պատերազմի, կնշանակի կողմերը ղարաբաղյան հիմնահարցի ստատուս քվոն այսպես թե այնպես ընդունել են: Կնշանակի՝ նույն Եվրոխորհուրդը, որ Հայաստանին զուգահեռ անդամագրեց Ադրբեջանին, նույնպես ընդունել է ստատուս քվոն: Հիմա ստեղծված իրավիճակում, կարծում եմ, լուրջ աշխարհաքաղաքական երկրաշարժեր կարող են լինել, եթե հաջորդականությունը չպահպանվի: Եվ հիշատակված երկրներից թե որն ինչ շահագրգռվածություն ունի, ես դժվարանում եմ ասել, որովհետեւ այնտեղ բավականաչափ լուրջ հարցադրումների կծիկ կա: Դրա համար ասում եմ, ամեն ինչ կնստի իր տեղը հոկտեմբերի 25-ի կողմերը, կլինեն կարեւորագույն այցելություններ, որոնք վերջակետ կդնեն կամ առաջադրվելու, կամ չառաջադրվելու օգտին»:

Ասուլիսի սկզբում ԱՄ առաջնորդը դժգոհեց, որ իրենց կուսակցության համագումարի մասին օբյեկտիվ տեղեկությունների փոխարեն աղճատված մեկնաբանություններ են տրվել լրատվամիջոցներով, հետո էլ հավելեց, որ թերթերից մեկում ստիպված է իր ամբողջ ելույթը տպագրել, որ իր մտքերը ճիշտ մեջբերվեն եւ չշահարկվեն: Իր ելույթի տեսագրությունը Գեղամյանը պատրաստվում է հանձնել նաեւ ԵԱՀԿ գրասենյակին, Հայաստանում ԱՄՆ-ի, Ռուսաստանի եւ Ֆրանսիայի դեսպանատներին: Արտաշես Գեղամյանը նախագահական ընտրությունների նախընտրական շրջանում ամենակարեւոր հարցը համարում է միաբանվելը. «Այսօրվա իրավիճականն է, որ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը, Սերժ Սարգսյանը, Արամ Կարապետյանը, Պարույր Հայրիկյանը, Վազգեն Մանուկյանը, բոլոր-բոլորը համախմբվեն, նստեն գոնե մեկ մայր հարցի շուրջը ընդհանուր հայտարարի գան»: Այդ մայր հարցը, ԱՄ առաջնորդի խոսքով, ԼՂՀ հարցում ներքին կոնսենսուսի գալն է:

Արտաշես Գեղամյանն առհասարակ համոզված է, որ նախագահական ընտրապայքարում ԼՂՀ հարցի քննարկումն առանցքային է լինելու: Ըստ նրա, ով ուզում է գալ իշխանության եւ մնալ, պարտավոր է մտածել հարցի կոնսենսուսի մասին: Զարմանալի է, բայց ԱՄ առաջնորդը հավատում է, որ մեր երկրի քաղաքական ուժերը կարող են մեկ հարցով ընդհանուր քննարկում կազմակերպել: Գեղամյանը նույնիսկ պատմության մեջ եղած օրինակներն է բերում, որ ներկա եւ նախորդ իշխանությունները պետության շահի համար բանակցել են: Անշուշտ կան այդ օրինակները, բայց մի՞թե մեզ մոտ էլ պետության շահի համար բանակցելու այդչափ պատրաստակամություն կգտնվի:

Գեղամյանը վստահ է, որ իշխանության հետ համագործակցելու անհրաժեշտություն կա, եւ ՀՅԴ-ի հետ առաջին նախագահի հանդիպումը դա է վկայում. «Այդ հանդիպումը միջնորդավորված հանդիպում էր իշխանության հետ»: «ՀՅԴ-առաջին նախագահի հանդիպումն ի՞նչ ազդեցություն կունենա ՀՀԿ նախագահի թեկնածուի վրա» հարցին Գեղամյանը պատասխանեց. «Եթե ես ասեմ՝ դրական ազդեցություն կունենա, կնշանակի վաղը, մյուս օրը կասեն, որ ես ուզում եմ հաճոյանալ Սերժ Սարգսյանին, իսկ եթե ասեմ՝ բացասականորեն, կնշանակի ես վիրավորում եմ ՀՅԴ-ին»: Բայց մի բանում Գեղամյանը վստահ է, որ իրենց լուրջ քաղաքական ուժերի ոտքը երբեք քարին չի դիպչի: ԱՄ առաջնորդը չի նեղանում այն մտքից, թե իրեն՝ արմատական ընդդիմադիրին, կարող են մեղադրել իշխանությունների հետ համագործակցելու մեջ: Նա նշեց, որ քննադատում է իշխանություններին, բայց նաեւ չի կարող անտեսել, որ երկրի շահն այսօր համագործակցության է կանչում:

Ինչ վերաբերում է նախագահական ընտրություններում ԱՄ-ի թեկնածուի առաջադրմանը, ապա Գեղամյանը դեռ մտածում է դրա նպատակահարմարության մասին: Եթե ԱՄ-ում նպատակահարմար չհամարեն սեփական թեկնածուի առաջադրումը, ապա Գեղամյանը կաջակցի նրան, ում ծրագրերն ամենամոտն են իր հակաճգնաժամային ծրագրին:

ԳՈՀԱՐ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ

ԽՆԴԻՐՆԵՐ

Դատավորին պատժում են գործադիր իշխանության դրդումով

Դատավորին ներկայացված մեղադրանքի առաջին հրապարակային քննությունը Հայաստանում

Արդարադատության խորհուրդը սեպտեմբերի 26-ին քննում էր Կենտրոն եւ Նորք-Մարաշ համայնքների առաջին ատյանի դատավոր Պարգեւ Օհանյանի նկատմամբ հարուցված կարգապահական վարույթը: Նիստում հրապարակվեցին այն գործերը, որոնցում դատական դեպարտամենտի ուսումնասիրությամբ հայտնաբերվել են նյութական ու դատավարական իրավունքի խախտումներ եւ դրանց հիմքով հարուցվել է կարգապահական վարույթ: Դրանցում խոսք չկար Հայաստան սուրճ ներկրող կազմակերպության՝ «Ռոյալ Արմենիայի» մասին, սակայն բոլորի համար ակնհայտ էր, որ դատավորին պատժում են այդ գործով արդարացման դատավճիռ կայացնելու համար: Միաժամանակ, ոչ ոք չի պնդում, որ

ԱԽ-ի դատաքննությունը նման էր Հայաստանի դատարաններում իրականացվող մյուս բոլոր դատավարություններին, որոնց հիմնական մասով դատավորը նիստերի դահլիճ է մտնում արդեն որոշումը կայացրած: Կարգապահական վարույթը հարուցելու օրից դատավոր Պարգեւ Օհանյանը զգուշացված էր, որ դրանով ավարտվելու է նրա դատավորական կարիերան: Այդ էր պատճառը, որ նա, այլեւս կորցնելու բան չունենալով, ԱԽ-ից պահանջեց իր դեմ ներկայացված մեղադրանքները քննել դռնբաց դատական նիստում, մանավանդ որ վարույթը հարուցվել էր օրենքի խախտումով:

Սա, իհարկե, առաջին կարգապահական վարույթը չէ Պ. Օհանյանի կյանքում, երկու տարի առաջ ՀՀ գլխավոր դատախազությունն էր նրան պատասխանատվության ենթարկելու միջնորդություն ներկայացրել Հյուսիսային պողոտայի տարածքի հետ կապված մի շարք վճիռներ կայացնելու համար, որին այն ժամանակ ԱԽ-ն չընդառաջեց: Դատախազությունը պարզել էր, որ իրացման տարածքում տարիներ առաջ բնակարան ստացած մարդիկ քաղաքապետարանի միջոցով վերագրանցվել էին, նաեւ սեփականատեր էին դարձել: Այդ հարցում առանցքային էին եղել Կենտրոն քաղաքապետարանի դերը եւ նույն համայնքի դատարանի օժանդակությունը: Դա նշանակում է, որ առաջին համաձայնությունը քաղաքապետարանը տվել էր, սակայն օրինականացնելու պարտավորությունը թողնված էր դատարանին: «Ընդդեմ Կենտրոն քաղաքապետարանի» հայցերը ոչ այլ ինչ էին, քան կեղծիքը դատարանի վճռով վավերացնելու միջոց:

Փաստաբանների մի խումբ, որ Պ. Օհանյանի կայացրած դատական ակտերից հաճախակի էր դժգոհել, այս անգամ հանդես եկավ ի պաշտպանություն դատավորի: Կարգապահական վարույթ հարուցելու այս որոշումն, ըստ նրանց, խարխլում է երկրի արդարադատության հիմքերը, քանի որ հարուցվել էր գործադիր իշխանության ակնհայտ միջամտությամբ: «Ուժի մեջ մտած դատական ակտի մասին այլ պաշտոնյա իրավունք չունի ասելու «օրինական չէ»: Մինչդեռ այս դեպքում դատարանի աշխատակիցները վերլուծել եւ որոշում են կայացրել, որ դրանք օրինական չեն», մամուլի ասուլիսի ժամանակ հայտնեց փաստաբան **Հայկ Ալումյանը**:

«Սա շատ ավելի մտահոգող երեւույթ է, քան Պ. Օհանյանին պաշտպանելը: Սա հանցագործություն է, եւ ոմանք ամեն ինչ անում են, որ արդարադատությունն ընդհանրապես գործի չլինի», գործընկերոջը լրացրեց փաստաբան **Արթուր Գրիգորյանը**:

ԱԽ-ի նիստում հրապարակվեցին 10 քրեական եւ 4 քաղաքացիական գործերով Պ. Օհանյանի կայացրած դատական ակտերը, որոնցում կարգապահական հանձնաժողովի ներկայացրած դատական սխալները խոսում են մի քանի մասին՝ դատավորն անտարբեր է գտնվել մարդկային ճակատագրերի հանդեպ: Ուսումնասիրված գործերից մեկին մենք անդրադարձել ենք «Հետքի» նախորդ համարներում: Սակայն դատարանում Պ. Օհանյանի ներկայացուցիչ Հ. Ալումյանի համար այս անգամ էականը դատավորի նկատմամբ վարույթ հարուցելու հիմքերն էին, որոնք, նրա հիմնավորմամբ, անօրինական են եղել:

Փաստաբանը վերլուծել էր, որ ԱԽ-ի 2007-ի սեպտեմբերի 4-ի վարույթ հարուցելու որոշման համար առիթը դատական դեպարտամենտի աշխատակիցների կազմած դատական պրակտիկայի ամփոփման տեղեկանքն էր: Ըստ այդ տեղեկանքի, նրանք պետք է դատական պրակտիկան ամփոփեին ՀՀ դատարանների նախագահների խորհրդի (ԴՆԽ-ի) 2007-ի փետրվարի 28-ի որոշման հիման վրա: Հիշյալ որոշումով Կենտրոն եւ Նորք-Մարաշ համայնքներում պետք է վերանայվեին 2006-ին ավարտված քաղաքացիական եւ քրեական գործերը: Ուսումնասիրման ու ամփոփման աշխատանքները պետք է սկսվեին մարտի 27-ին եւ ավարտվեին ապրիլի 19-ին: Հայկ Ալումյանը նշեց, որ դեպարտամենտի աշխատակիցները, իրոք, նշված ժամանակահատվածում ուսումնասիրություն կատարել են Կենտրոն դատարանում եւ դատարանի քննած գործերում, ըստ իրենց կազմած տեղեկանքի, խախտումներ չեն հայտնաբերել, համենայն դեպս, այն ժամանակ կարգապահական վարույթ չի հարուցվել:

Դրանից հետո Պ. Օհանյանը համարձակվել է արդարացման դատավճիռ կայացնել «Ռոյալ Արմենիայի» գործով, որից հետո դեպարտամենտը, առանց հիմքերի, կրկին սկսել է ստուգել ու ամփոփել նրա քննած գործերը եւ արդեն խախտումներ է հայտնաբերել: Այս անգամ նրանք ուսումնասիրել են ոչ միայն 2006-ին ավարտված գործերը, ինչպես նախատեսված էր, այլեւ անդրադարձել են 2007-ին ավարտված գործերին: Մասնավորապես, եզրակացության մեջ նշված 20 գործերից 8-ը ավարտվել են 2007-ին: Փաստաբանը նշեց, որ 20 դեպքերից 7-ով վարույթ հարուցելու վաղեմության ժամկետներն անցել են՝ մեկ տարին լրացել էր, եւ դրանցով նրանք չէին կարող կարգապահական վարույթ հարուցել: Փաստաբանը միջնորդեց այդ մասով վարույթը կարճել: Այնուհետեւ նշեց, որ մի շարք այլ գործերով դեպարտամենտի աշխատակիցներն անդրադարձել են չբեկանված դատական ակտերին, որը կարող էր անել միայն վերադաս դատական ատյանը: Փաստաբանը նշեց, որ 20 գործերից 16-ով ԱԽ-ն կասկածի տակ է դրել օրինական ուժի մեջ մտած դատական ակտերի օրինականությունն ու հիմնավորվածությունը: «Եթե դրանցում տեղ գտած խախտումներն անգամ ապացուցվել են, միեւնույն է, կարգապահական վարույթ հարուցելու հիմք չեն կարող դառնալ», պնդեց Պարգեւ Օհանյանը:

Հայկ Ալումյանը միջնորդեց նաեւ նշված գործերն ամբողջությամբ հետազոտել այս դատաքննության ընթացքում՝ խախտումների իսկության մեջ համոզվելու համար, ինչպես նաեւ դատարանում հարցաքննել ուսումնասիրությունն իրականացրած դեպարտամենտի աշխատակիցներին, քանի որ կարգապահական հանձնաժողովի անդամները չկարողացան պատասխանել իր այն հարցին, թե ովքեր եւ երբ են կատարել ուսումնասիրությունը եւ ինչ ժամանակաշրջան է ընդգրկել: Փաստաբանի միջնորդությունները մերժվեցին եւ ԱԽ-ն հայտարարեց, որ Պ. Օհանյանի վերաբերյալ իր որոշումը կհրապարակի հոկտեմբերի 12-ին: Պ. Օհանյանը դատարանին հայտնեց, որ ինքը փորձել է արդարադատություն իրականացնել, բայց՝ «եթե խորհուրդը գտնի, որ արժանի չեմ իրենց՝ ինքս էլ կհասկանամ, որ այդպես է»:

Պ. Օհանյանն արդարացման դատավճիռը կայացրել է գործի փաստական նյութերի վրա հիմնվելով եւ այն արդար դատավճիռ է:

«Դատավորը իր կարծիքի համար չպետք է պատժվի, որպեսզի մյուսներն էլ դրանից չվախենան: Բացի վերադաս դատական ատյաններից ոչ ոք իրավունք չունի ստուգելու դատական ակտի օրինականությունն ու հիմնավորվածությունը: Մենք ունենք եւս երկու ատյան, որտեղ կարող է գործը քննվել եւ քննող դատավորները չպետք է վախենան իրենց վերաբերմունքն արտահայտելուց», սեպտեմբերի 24-ին այդ առիթով հրավիրված մամուլի ասուլիսի ժամանակ հայտնեց փաստաբան Հայկ Ալումյանը: Ներկայումս այդ գործը քննվում է վերաքննիչ դատարանում եւ ճիշտ կլիներ օրինական ուժի մեջ մտած դատավճիռ ունենալուց հետո անդրադառնալ Պ. Օհանյանի կայացրած դատական ակտի օրինականությանը:

Կարծում ենք, որ հենց այդ նկատառումով ԱԽ-ն Պ. Օհանյանի քննած գործերի ուսումնասիրության մեջ նկատի չէր առել «Ռոյալ Արմենիայի» գործը: Դատավոր Օհանյանի նկատմամբ կարգապահական վարույթը հարուցվել էր սեպտեմբերի 4-ին, որի համար առիթ էր դատական դեպարտամենտի աշխատակիցների կազմած դատական պրակտիկայի ամփոփման տեղեկանքը: Նրանք ԱԽ-ի կարգապահական հանձնաժողովին ներկայացրել են 20 գործ, հիմնականում քրեական, որոնցով Պ. Օհանյանը ոչ օրինական դատական ակտեր է կայացրել:

ԱԽ-ի նիստը նշանակալից էր այն առումով, որ առաջին անգամ դատավորի նկատմամբ հարուցված կարգապահական վարույթը քննվում էր հրապարակայնորեն: Դռնբաց քննություն իրականացնելը դատավոր Պարգեւ Օհանյանի խնդրանքն էր: Հայաստանում առաջին անգամ դատավորն ԱԽ-ից պահանջեց իրեն ներկայացված մեղադրանքի հրապարակային քննություն, եւ ԱԽ-ն ընդառաջեց նրա խնդրանքին, քանի որ դա սահմանված է ՄԱԿ-ի գլխավոր ասամբլեայի 1985-ի նոյեմբերի 29-ի եւ դեկտեմբերի 13-ի 40/146 բանաձեւում. «Իր պարտականությունները կատարելու ընթացքում դատավորի հասցեով ստացված մեղադրանքը կամ գանգատը, համաձայն համապատասխան ընթացակարգի, պետք է անհապաղ ու անաչառ քննարկվի: Դատավորն ունի պատասխանի եւ արդարացի քննության իրավունք: Դժգոհությունների քննարկումը, եթե դատավորն այլ խնդրանքով հանդես չի եկել սկզբնական փուլում, պետք է անցկացվի գաղտնի»:

ՍԱՌԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

www.hetq.am

ԴՊՐՈՑ

Նուբարաշենի թիվ 175 դպրոցի շուրջը կրքերը բորբոքվում են

Զրպարտությունը հարվածներ է հասցնում սովորաբար օրինավոր մարդկանց, եւ խաթարում նրանց տարիների արած գործն ու աշխատանքը: Այս կարծիքին են Նուբարաշեն համայնքի բնակիչներից շատերը, պնդելով, որ արդեն մեկ տարի Նուբարաշեն համայնքի թիվ 175 դպրոցում կրքերը բորբոքվել են. խաթարվել է Նուբարաշեն համայնքի բնակչության անդորրը: Ո՞վ է մեղավոր դպրոցում ստեղծված իրավիճակի համար՝ տնօրե՞նը, որի շուրջն անընդհատ արհեստական պրոբլեմներ են ստեղծվում, ուսուցիչնե՞րը, թե՞ առհասարակ աշխատակիցները, դա ցույց կտա ժամանակը, բայց որ ներկա պահին դժվար հարցեր կան, անկասկած է:

Ամբողջ խնդիրն այն է, որ վերջերս մամուլում եղան հրապարակումներ թիվ 175 դպրոցի տնօրեն Անահիտ Բաբաջանյանի վերաբերյալ, թե վերջինս դպրոցում թույլ է տվել մի շարք ֆինանսական չարաշահումներ, ինչպես նաեւ կրճատել է դպրոցի պահակ Ռիմա Սումիասյանի հաստիքը, երկու պահակի փոխարեն դարձնելով մեկը: Իսկ մանկավարժ Լենա Ղազարյանին ազատել է աշխատանքից, որի պատճառով էլ այսօր գործը հասել է դատական ատյաններ:

Թե ինչու այսպես ստացվեց, թիվ 175 դպրոցի տնօրեն Ա. Բաբաջանյանի համոզմամբ. «Մեր դպրոցում երբեք լարված հարաբերություններ չեն եղել եւ ամեն ինչ դրված է եղել մարդկային հողի վրա: Կոնկրետ Ռ. Սումիասյանի հաստիքը երկուսի փոխարեն դարձել են մեկը, քանի որ վերջինս պահակության հետ մեկտեղ չէր հասցնում մաքրել նաեւ դպրոցի մերձակա տարածքը, պատճառաբանելով, թե վաստակաշատ է: Իսկ ինչ վերաբերում է Լենա Ղազարյանին, ապա նա աշխատանքից դուրս է մնացել նոր դասարան չկոմպլեկտավորվելու պատճառով»:

Սա այս պատմության մի փոքր դրվագն է: Թե իրականում ով է սեւն ու սպիտակը, թող պարզի ամենազոր դատարանը, բայց որ Նուբարաշեն համայնքի ծնողներն անհանգստացած են թիվ 175 դպրոցի ճակատագրով, ակնհայտ է: Ծնողներից շատերի կարծիքով, «Թիվ 175 դպրոցը տիկին Բաբաջանյանի շնորհիվ հարազատ օջախ է դարձել ծնողների, մանկավարժների եւ աշակերտների համար: Այս դպրոցում շատ լավ հիմքի վրա են դրված տնօրեն-ծնող, տնօրեն-ուսուցիչ, տնօրեն-աշակերտ փոխհարաբերությունները: Բոլորիս էլ հայտնի է, որ դպրոցը փլատակներից դպրոց դարձավ տնօրենի շնորհիվ: Դպրոցում կատարվել են վերանորոգումներ, որոնք իրականացվել են մեր՝ ծնողներիս եւ դասղեկների համաձայնությամբ ու ցանկությամբ, ոչ հարկադրաբար: Դասարանների վերանորոգմանը մասնակցել են եւ քաղաքապետարանը, եւ դպրոցի տնօրենությունը: Թերեւս հասկանալի է, որ Լենա Ղազարյանը եւ Ռիմա Սումիասյանը վիրավորված են, բայց, մեր կարծիքով, այս դպրոցում աշխատել է կուռ մանկավարժական կոլեկտիվ, իսկ մեր դպրոցի տնօրեն Ա. Բաբաջանյանը իր կյանքի եւ աշխատանքային գործունեության երկու տասնամյակը նվիրել է դպրոցին ու նրա բարօրությանը: Մեր ցանկությունը մեկն է՝ թող կոնֆլիկտը հարթվի եւ թող վերականգնվի դպրոցում բարոյահոգեբանական մթնոլորտը»:

Ի դեպ, նույն մտահոգությունն ունեին նաեւ թիվ 175 դպրոցի մանկավարժները, որոնցից շատերը համոզված են, որ «այս հարցում կարեւորը ոչ թե հաղթելն ու պարտվելն է, այլ որ ներկա պահին դպրոցում ուսումնական պրոցեսը իր բնականոն հունով առաջ է գնում: Ցավալին այն է, որ տնօրենի հասցեին ուղղված դիմում-բողոքներն ու մեղադրանքները հոգեբանորեն ճնշում են նաեւ կոլեկտիվին: Մեր դպրոցը իդեալական դպրոց է եղել, բայց այժմ մի փոքր տարաձայնության պատճառով ամեն օր մի նոր բան են հորինում եւ զրպարտում են մեր տնօրենին: Բոլոր դեպքերում, մենք սպասելու ենք նրան եւ ապացուցելու, որ ազնիվը հաղթանակող է»:

Կարելի է ասել, որ նույնն է նաեւ ծնողներից շատերի ցանկությունը՝ թող կրքերը հանդարտվեն, հանդարտ մթնոլորտում թող հարցերը լուծվեն եւ դպրոցի կոլեկտիվը տնօրենի գլխավորությամբ վերադառնա մանկավարժական իր ստեղծագործ աշխատանքին. մերն են մեր երեխաները:

ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Ուխտագնացություն Մաղավուզ

Հայրերի եւ ավագ եղբայրների մարտական ուղին ուսումնասիրելու, ընկածների հիշատակը հարգելու համար Արցախ աշխարհ էին եկել Արարատի մարզի Վեդի քաղաքի թիվ 2 դպրոցի մանկավարժներն ու աշակերտները: Ուխտագնացությունը կազմակերպել էին դպրոցի տնօրենությունը եւ երկրապահ կամավորականների միության տարածքային բաժանմունքը:

Ուխտավորներն անցան Վայոց ձորը, Սյունիք-Զանգեզուրը, Լաչինը եւ հասան ժայռերի ու անտառների բերդ-քաղաքի Շուշի: Ապա՝ Ստեփանակերտ, «Տատիկ-պապիկ», Ասկերանի բերդ, Աղդամի ավերակներ... վերջապես Մաղավուզ-Մատաղիս գիծը: Այստեղ մարտական մկրտությունն ստացան ու առաջին նահատակները տվեցին վեդիցիները՝ թիվ 5 բրիգադի 6-րդ մոտոհրաձգային գումարտակի կազմում...

«Հենց 1994-ի Նոր տարվա օրը մտանք դիրքերն ու սկսվեց կատաղի մարտը,- պատմում է գումարտակի հրամանատարի նախկին տեղակալ, թիվ 2 դպրոցի ռազմասվար Շահեն Դավթյանը:- Հունվարի 3-ին տվեցինք առաջին զոհը, 9-ին ընկավ գումարտակի քաջարի հրամանատար Գագիկ Մարգարյանը: Մինչեւ փետրվարի 23-ը՝ 12 նահատակ»:

«Տոնաշեն-Թալիշ-Հակոբ կամարի-Մաղավուզ-Մատաղիս ճակատը կարծես պատնեշ էր,- ասում է գումարտակի հրամանատարի նախկին օգնական, կամավորականների տարածքային բաժանմունքի նախագահ, մայոր Գեւորգ Պողոսյանը:- Եվ այդ պատնեշը կանգուն մնաց մեր մարտիկների անձնուրաց պայքարի, աննկուն կամքի ուժով, որոնցից քանի՜-քանիսը իրենց արյունն ու կյանքը տվեցին Արցախի ազատագրմանը»:

Մարտական դիրքերով անցնում է Շահեն Դավթյանը, մեկիկ-մեկիկ նշում, թե ով որտեղ խփվեց կամ վիրավորվեց:

«Ամբողջ Վեդին հետեւում էր գումարտակի մարտական գործողություններին:- վերհիշում է դպրոցի տնօրեն Գրետա Գրիգորյանը:- Մեկ էլ գույժն առանք, թե Շահեն Դավթյանը զոհվել է, պիտի Երեւանի դիահերձարանից բերեն: Պատկերացնո՞ւմ եք կոլեկտիվի եւ աշակերտության հանկարծահաս վիշտը: Շահենը ոչ միայն մեր ռազմասվարն էր, այլեւ իմ համակուրսեցին, ուստի իմ վիշտը կրկնակի էր: Սգո սեւերով հանդերձավորեցինք դպրոցը, սպասում էինք: Եվ ո՜վ բախտ, լուրը սուտ դուրս եկավ... Իսկ Դավթյանը շարունակեց կռիվը մինչեւ զինադադար, ապա մարտական ծառայությունների կրկնակի մեդալակիրը վերադարձավ դպրոց ու հիմա էլ ղեկավարում է ուսումնական մասը»:

Ուխտավորներին սպասում էին Մաղավուզի դպրոցի ուսուցիչներն ու սաները, գրեթե ողջ համայնքը: Դպրոցը կրում է Մաղավուզի առաջին զոհի Միեր Դանիելյանի անունը, եւ հենց մուտքի մոտ հանդիպեցին Միերի մայրը՝ Մելորա Միրզոյանը եւ քաջաբար ընկած վեդիցի Սահակ Մանուկյանի աղջիկը՝ 11-րդ դասարանի աշակերտուհի Արեւիկը: Որդեկորույս մայրը եւ հայրակորույս դուստրը գրկախառնվեցին եւ արցունքների միջից մխիթարում էին միմյանց:

Տեղի ունեցավ երկու դպրոցների կոլեկտիվների հանդիպումը, տնօրեններ Գրետա Գրիգորյանը եւ Էլզա Հարությունյանը պատմեցին իրենց կոլեկտիվների հաջողությունների մասին (Մաղավուզի դպրոցի այս տարվա շրջանավարտների ուղիղ կեսը ընդունվել է բուհեր):

Որոշվեց հիմնել երկու կրթօջախների բարեկամության եւ համագործակցության ծրագիր եւ փոխայցելությունների ու փոխօգնությունը դարձնել ավանդական:

Վերջում դպրոցի սաները հյուրերին ուրախացրին ճոխ համերգով:

Ուխտագնացներն այցելեցին 5-րդ բրիգադի զոհված մարտիկների հուշակոթողին ու ծաղկեպսակ դրեցին: Բրիգադի ազատագրած եւ պաշտպանած գյուղերում առանձնակի գորովանքով են հիշում նրա անձնվեր զինվորներին, իսկ հրամանատար Մանվել Գրիգորյանը բոլորի հարազատն է: Նրան ամենուրեք ուղղակի «մեր կամանդիր» են ասում:

ՄԱՆՎԵԼ ՄԱՐԳԱՐՅԱՆ

Բուռն ծափահարություններ, որոնք վերածվեցին օվացիայի

Պուտինի հետագա ուղին որոշված է

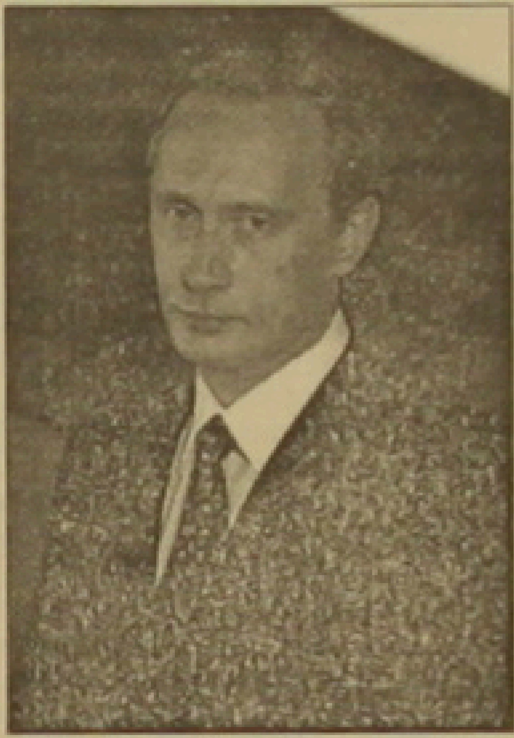

«Միասնական Ռուսաստան» կուսակցության նախընտրական համագումարը խորհրդային մեր սերնդի մարդկանց հիշեցրեց «պանծալի» կոմունիստական համաժողովները. բացակայում էր միայն «թանկագին» բառը: Ովքե՞ր էին Պուտինի հիմնական գովերգողները՝ ջութակահարուհին, մարզիկը, ձեռնարկատերը, ակադեմիկոսը («ժողովրդի» ներկայացուցիչները՝ ոչ չինովնիկներ): Ռուսաստանի առաջիկա կյանքի համար իսկապես շատ առումներով կանխորոշիչ միջոցառումը վերածվեց թատերական, ինչ-որ տեղ զավեշտական ներկայացման: Պուտինն ասես խնդիր էր դրել ձեռ առնել իր շրջապատի մարդկանց: Հերթական անգամ նա ցուցադրեց, որ հավասարը չունի Ռուսաստանում քաղաքական բազմաքայլ կոմբինացիաների հարցում:

Ի վերջո ինչ ստացվեց: Համագումարում Պուտինը «համաձայնեց» գլխավորել կուսակցական ցուցակը (ընդսմին, չլինելով նրա անդամ): Դեմ չէ զբաղեցնելու վարչապետի պաշտոնը, եթե նոր նախագահը «կարգին, գործունյա ու ժամանակակից» մարդ լինի (պարզ է, որ առանց Պուտինի նման անձնավորություն չես ճարի): Ահա եւ, դառնալով կառավարող կուսակցության լիդեր եւ նշանակվելով վարչապետ, Վլադիմիր Վլադիմիրովիչը ստեղծում է ուժի նոր կենտրոն ու շարունակում է մնալ պետության ամենաազդեցիկ քաղաքագետը: Ավելին, կառավարող կուսակցության միջոցով վերահսկելով պառլամենտը եւ անմիջականորեն գլխավորելով բարձրագույն գործադիր մարմինը, նա փաստորեն նախագահի դերը դարձնում է ներկայացուցչական: Եվ այդ իմաստով գահի ամենահարմար թեկնածուն Վիկտոր Զուբկովն է, որն անհայտությունից միանգամից վերածվեց պետական երկրորդ այրի եւ ամեն ինչի համար պարտական է ներկայիս նախագահին: Այսինքն, որպես «կարգին» մարդ (Պուտինը նրան նշանակելիս արդեն ամեն ինչ հաշվի էր առել) եւ կենսաթոշակառու (66 տարեկան), նա կբավարարվի տեխնիկական նախագահի պարտականություններով:

Համագումարի ժամանակ արդեն պարզվեց, որ ամիսներ շարունակ հասարակությանն ալեկոծող «հետնորդի» հարցը սոսկ դատարկ հնչյուն է: Նախ, ով էլ լիներ, պիտի ամեն ինչում զիջեր Պուտինին. կոնկրետ թեկնածուների առաջադրումը, մոսկովյան թերթերից մեկի կոպիտ արտահայտությամբ, նշանակում էր ընդամենը «ոջիլ փնտրել»: Իսկ հիմա տեսականորեն պատկերացրեք, որ նոր նախագահը փորձում է ինքնուրույնություն դրսեւորել: Այդ դեպքում Պուտինը «5 րոպեում» իր «գրպանային» պառլամենտի եւ իր աննախադեպ՝ ժողովրդականության միջոցով փոխում է սահմանադրությունը եւ երկրի կառավարումը նախագահականից վերածում պառլամենտականի, գործող նախագահին արդեն օրենսդրականորեն դարձնելով անգլիական թագուհի: Իսկ եթե դրա անհրաժեշտությունը չստացվի, 2012 թվականին նա կարող է անարգել մասնակցել նախագահական ընտրություններին:

Ասել է թե՝ Պուտինը դառնում է Ռուսաստանի պատմության ներկա ժամանակահատվածի քաղաքական իրադարձությունների «մշտական» շարժիչ ուժը: Դժվար է նույնիսկ ասել՝ համագումարից առաջ որեւէ մեկը գիտե՞ր նրա «համաձայնության» մասին: Իսկ ըստ էության դա ոչ մի նշանակություն չունի. կուզենար՝ կասեր, չէր ուզենա՝ չէր ասի, դրանից ոչինչ չի փոխվում: Չէ՞ որ նա, օրինակ, Զուբկովին վարչապետ նշանակելուց առաջ չի էլ խորհրդակցել ոչ Իվանովի, ոչ էլ Մեդվեդեւի հետ: Ահա թե ինչ է նշանակում վայելել ժողովրդի համակրանքը, հարգանքն ու վստահությունը Ռուսաստանում:

Եվ այսպես, փաստորեն լուծվեց Պուտինի «երրորդ» ժամկետի հարցը: Կփոխվի միայն նրա պաշտոնի անունը, քաղաքական ազդեցության ուժը կմնա նույնը: Լա՞վ է դա երկրի համար, թե՞ ոչ, գիտի միայն մի մարդ՝ Վլադիմիր Վլադիմիրովիչ Պուտինը:

ՌՈՒԲԵՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ
Մոսկվա

Եվրոդատարանը չընդունեց Մոհամմեդ ալ Ֆայեդի գանգատարկումը

Ստրասբուրգում գործող Եվրոդատարանում նոյեմբերի 2-ին սկսվել է 1997-ի օգոստոսին Փարիզում ավտովթարի ենթարկված իշխանուհի Դիանայի եւ Դոդի ալ Ֆայեդի մահվան գործի քննությունը, որը հավանաբար կտեւի 6 ամիս: Ֆրանսպրեսը հաղորդում է, որ դատարանը հրաժարվել է քննության առնել Դոդի ալ Ֆայեդի հոր՝ միլիոնատեր Մոհամմեդ ալ Ֆայեդի գանգատարկումը:

Դատարանը որոշել է, որ Ֆրանսիայի իշխանությունները պատշաճ կերպով քննել են փարիզյան թունելում տեղի ունեցած ավտովթարի դեպքը, եւ որ Ֆայեդին հնարավորություն է տրվել քննարկման դնելու զանազան հարցեր: 2006-ի դեկտեմբերին բրիտանական ոստիկանության նախկին ղեկավար, լորդ Ջոն Սթիվենսի հրապարակած 800 էջանոց զեկուցագրում մերժվում է այն վարկածը, ըստ որի իշխանուհի Դիանայի եւ Դոդի ալ Ֆայեդի սպանությունը կազմակերպել էին Մեծ Բրիտանիայի հատուկ ծառայությունները Էլիզաբեթ Բ թագուհու եւ նրա ամուսնու՝ իշխան Ֆիլիպի համաձայնությամբ: 1999-ին դատարանը եզրակացրել էր, որ Փարիզում ջախջախված ավտոմեքենայի վարորդ Անրի Պոլը եղել էր ալկոհոլի եւ հակադեպրեսանտների ազդեցության տակ:

Մինչդեռ նոյեմբերի 2-ին Լոնդոնի գերագույն դատարանում սկսված դատաքննության ժամանակ Մոհամմեդ ալ Ֆայեդը առաջ քաշեց իրադարձությունների սեփական վարկածը: Նրա խոսքերով, Անրի Պոլը եղել է բրիտանական եւ ֆրանսիական հատուկ ծառայությունների գործակալ եւ ավտովթարի օրը նրանցից կանխիկ դրամ է ստացել:

Ծագումով եգիպտացի միլիոնատերը նաեւ պնդում է, որ վարորդի դիահերձման արդյունքները խեղաթյուրված են եւ որ իբր նրանից առնված արյան նմուշները իրականում ուրիշինն են: Ալ Ֆայեդի խոսքերով, Անրի Պոլը միանգամայն սթափ է եղել, չնայած ֆրանսիացիների եւ բրիտանացիների քննությունը հակառակն է վկայում:

Ֆայեդի կարծիքով, բրիտանական հետախուզությունը գաղտնալսել է Դիանայի հեռախոսազրույցները եւ իմացել է 1997-ի սեպտեմբերի 1-ին Դոդիի հետ իր նշանադրությունը հայտարարելու մտադրության մասին: Ֆայեդը դատարանին պատմել է, որ ավտովթարի ժամանակ Փարիզում եղել են բրիտանական հետախուզության երկու բարձրաստիճան գործակալներ, եւ դեպքերի զարգացման սցենարը հիշեցնում է Հարավսլավիայի նախկին նախագահ Սլոբոդան Միլոշեւիչի դեմ կատարված մահափորձը:

Միլիոնատերը երդվյալներին նաեւ հիշեցրել է, որ վարորդի ընտրած երթուղին ամենակարճը չի եղել եւ չունի տրամաբանական բացատրություն: Նա ավելացրել է, որ թունելում «Ռից» հյուրանոցից մինչեւ Ալմա կամուրջ (որտեղ պատահեց ավտովթարը) ընկած հատվածում տեսախցիկները նախօրոք անջատված են եղել:

ԸՆԴԴԵՄ ԱՄՆ ՍԵՆԱՏԻ ԲԱՆԱՁԵՎԻ

Արաբները դեմ են Իրաքը մասնատելու ԱՄՆ-ի ծրագրին

Առկա է էթնիկական զտումների վտանգ

Ամերիկյան սենատում Իրաքի մասնատմանը վերաբերող բանաձեւի ընդունումը, որին «Ազգն» օրերս անդրադարձավ, դժգոհության ալիք է բարձրացրել Բաղդադում եւ արաբական երկրներում:

Վաշինգտոնում պնդում են, թե Բաղդադի կառավարությունն անկարող է ապահովություն ստեղծել Իրաքում, ուստի հարկավոր է երկիրը երեք նահանգի բաժանել ըստ դավանանքային սկզբունքի: Նախատեսվում է Իրաքի հյուսիսում ստեղծել քրդական գոտի, կենտրոնում՝ սուննիների, հարավում՝ շիաների տարածքներ:

Անցյալ շաբաթ Կոնգրեսի վերին պալատում սենատոր Ջոզեֆ Բայդենի առաջարկությամբ ընդունված այս բանաձեւն աչքի է ընկնում իր պարզությամբ: Սակայն դրա իրագործումը չափազանց դժվար կլինի, քանի որ ընդդիմությունը շատ ուժեղ է թե՛ Իրաքում, թե՛ արաբական աշխարհում եւ թե՛ բուն ԱՄՆ-ում:

Սենատի ընդունած բանաձեւը ոգեւորել է միայն իրաքցի քրդերին, որոնք դա կարեւոր քայլ են համարում իրենց լայն ինքնավարության եւ նույնիսկ անկախացման ճանապարհին:

«Ֆիգարո» թերթը նշում է, որ Սենատի օրինագծին դեմ է արտահայտվել ԱՄՆ պետքարտուղար Կոնդոլիզա Ռայսը: «Դուք չեք կարող մասնատել Իրաքը, քանի որ չկան էթնիկական միջնատարածքներ», ասել է նա սենատորներին: Բաղդադում եւ երկրի հյուսիսում խառը բնակչությամբ տարածքների գոյությունն անհնար է դարձնում Իրաքի բաժանումը միատարր գոտիների, որոնք տեսականորեն իբր անվտանգ են լինելու: Նման գոտիներ կարող են ստեղծվել թերեւս միայն էթնիկական զտումների դեպքում: Բայց այդ դեպքում ամերիկացիներն ստիպված կլինեն հավելյալ ուժեր տեղաբաշխել Իրաքում:

Շիա վարչապետ Նուրի ալ Մալիքին կարծում է, որ երկրի մասնատումն «աղետաբեր կլինի ոչ միայն Իրաքի, այլեւ ամբողջ տարածաշրջանի համար»: Շիա մահմեդականներից ոմանք պնդում են, թե երկրի հարավում հնարավոր է ստեղծել «Շիաստան»: Բայց նրանց դավանակիցների մեծ մասը չի հավատում այդ հեռանկարին եւ ուզում է լոկ առավելագույն օգուտ քաղել սահմանադրության ընձեռած դաշնային կառուցվածքի եւ 2005-ից կենտրոնական իշխանության գլուխ գտնվելու հնարավորություններից:

Շիաների հոգեւոր առաջնորդ, այաթոլլահ Ալի Սիստանին կարծում է, որ «երկրի մասնատման ծրագիրը դեմ է իրաքցիների եւ խաղաղության շահերին»:

«Ֆիգարոյի» տվյալներով, մասնատմանը դեմ է նաեւ սուննի փոքրամասնությունը, հարեւան արաբական երկրները նույնպես չեն ուզում մասնատված տեսնել Իրաքը: Սաուդյան Արաբիան եւ Հորդանանը կարծում են, որ մասնատումը ձեռնտու է միայն քրդերին եւ «Ալ Ղաիդային»: Վերջինս մասնատումը կարող է օգտագործել ապագա սուննիական գոտում իր վերահսկողությունը հաստատելու համար:

Բուշի վարչակազմը Մեծ Բրիտանիային այլեւս չի համարում գլխավոր դաշնակից

Սպիտակ տունը Մեծ Բրիտանիային այլեւս չի համարում Եվրոպայում իր գլխավոր դաշնակիցը: Այդ մասին գրում է «Դեյլի թելեգրաֆ» թերթը, վկայակոչելով նախագահ Ջորջ Բուշի վարչակազմի աղբյուրներ: Ամերիկացիներն իրենց եվրոպական քաղաքականության մեջ այսուհետեւ ավելի շատ կհենվեն Ֆրանսիայի եւ Գերմանիայի վրա:

Թերթի սկզբնաղբյուրի խոսքերով, արտաքին քաղաքական կողմնորոշիչների փոփոխությունը տեղի է ունեցել Մեծ Բրիտանիայում Գորդոն Բրաունի վարչապետ ընտրվելուց հետո: Ի տարբերություն իրեն նախորդած Թոնի Բլերի, Բրաունը առավել ինքնուրույն է եւ Մեծ Բրիտանիայի արտաքին քաղաքականությունն այլեւս չի համաձայնեցնում ԱՄՆ-ի վարչակազմի հետ:

Դա արտահայտվեց մասնավորապես իրաքյան Բասրա քաղաքից բրիտանական զորախմբի դուրսբերման մեջ: Բացի դրանից, Բրաունը մտադիր է 2008-ին Իրաքից դուրս բերել այնտեղ մնացած 4500 բրիտանացի զինվորներին: Ուստի ԱՄՆ-ը կարծում է, որ Մեծ Բրիտանիայի ներկայիս վարչապետը հազիվ թե օժանդակի Իրանի դեմ ծրագրվող ռազմական գործողությանը:

Այս ամենից զատ, բրիտանական կողմը նվազագույնի է հասցրել շփումները Սպիտակ տան հետ: Եթե Բլերն ամեն շաբաթ խորհրդակցում էր Բուշի հետ, ապա Բրաունը վերջին երեք ամիսներին միայն մեկ անգամ է հեռախոսազրույց ունեցել նախագահ Բուշի հետ: Բրիտանացի նախարարները եւս սկսել են հազվադեպ այցելել Վաշինգտոն:

ԱՄՆ վարչակազմի աղբյուրներից մեկը նշել է, որ Ֆրանսիայի նոր նախագահ Նիկոլա Սարկոզին ամերիկացիների «լավ բարեկամն է» եւ կարող է քաղաքական առումով որպես դաշնակից ղեկավար փոխարինել Բլերին: Սարկոզին քանիցս հավանություն է տվել Վաշինգտոնի արտաքին քաղաքական նախաձեռնություններին: Նույնիսկ իր ամառային արձակուրդն այս տարի նա անցկացրեց ԱՄՆ-ում, դառնալով նման քայլի դիմած ֆրանսիացի առաջին նախագահը:

Գերմանիայի կանցլեր Անգելա Մերկելը թեեւ ինքնուրույն արտաքին քաղաքական գիծ է վարում, բայց ամերիկացիների կարծիքով, առավել նախընտրելի է, քան նրան նախորդած Գերհարդ Շրյոդերը:

Բրիտանական թերթը կարծում է, որ Սպիտակ տունը կարող է Մեծ Բրիտանիայի հետ իր հարաբերություններում վերակողմնորոշվել դեպի Պահպանողական կուսակցության գործիչները, որոնք փոխարինելու են լեյբորիստներին ի դեմս Գորդոն Բրաունի: Դրա վկայությունն այն փաստն է, որ խորհրդարանի պահպանողական անդամ Ուեն Պատերսոնը քանիցս հանդիպումներ է ունեցել Սպիտակ տան ներկայացուցիչների, մասնավորապես Բուշի ազդեցիկ քաղաքական խորհրդական Բերրի Ջեկսոնի հետ:

Բաղդադում վիրավորվել է Լեհաստանի դեսպանը

Իրաքում Լեհաստանի դեսպան Էդվարդ Պետրժիկը երեկ վիրավորվել է Բաղդադում տեղի ունեցած պայթյունից: Այդ մասին հաղորդում է լեհական «Ռեչպոսպոլիտա» կայքէջը:

Լեհաստանի արտգործնախարարության ներկայացուցիչ Ռոբերտ Շչանյավսկին հաստատել է, որ Բաղդադում պայթյունից տուժել է մի քանի մարդ: Ահաբեկչությունը տեղի է ունեցել առավոտյան, երբ դեսպանն ավտոմեքենայով անցնում էր Բաղդադի կենտրոնով:

Ռոյթեր գործակալության տվյալներով, շարասյունը բաղկացած է եղել 3 ավտոմեքենայից: Ահաբեկչության հետեւանքով զոհվել է մեկ խաղաղ բնակիչ, վիրավորվել են երեքը: Ականատեսները պատմում են, որ պայթյունից տուժել է 2 ավտոմեքենա, որոնցից մեկի վրա Լեհաստանի կարմիր-սպիտակ դրոշն էր: Վիրավորներին հիվանդանոց են տարել ուղղաթիռներով:

Էդվարդ Պետրժիկը ՆԱՏՕ-ի հյուսիսարեւելյան բազմազգ կորպուսի հրամանատարի նախկին տեղակալն է: Լեհաստանը 2003-ին սկսված հակաիրաքյան պատերազմում ԱՄՆ-ի գլխավոր դաշնակիցներից մեկն է: Մինչեւ օրս Իրաքում 20 լեհ զինվոր է սպանվել: Ներկայումս Իրաքում տեղաբաշխված է մոտ 900 լեհ զինծառայող: Լեհական զորախումբը թվակազմով չորրորդն է ԱՄՆ-ից, Մեծ Բրիտանիայից եւ Իտալիայից հետո: Սեպտեմբերին Վարշավան հայտարարեց, թե մտադիր չէ զորքը դուրս բերել Իրաքից:

Մատենաշարը՝ նորօրյա «Գիրք Թղթոց»

Լույս է տեսել Հայաստանի ազգային արխիվի «Վավերագրեր Հայ եկեղեցու պատմության» մատենաշարի 15-րդ (Գիրք ԺԵ) հատորը՝ «Մաղաքիա արքեպիսկոպոս Օրմանեան Կոստանդնուպոլսի պատրիարք (1896-1908)» փաստաթղթերի եւ նյութերի ժողովածուն։ Հիշեցնենք, որ 16-րդ (Գիրք ԺԶ) հատորը՝ «Կարապետ եպիսկոպոս Տեր-Մկրտչյան (1866-1915)», հանգամանքների բերումով, լույս էր տեսել ավելի վաղ՝ դեռեւս 2006 թվականին։

Այս, ինչպես նաեւ նախորդ 14 հատորները, կազմել է լուսահոգի Սանդրո Բեհբուդյանը, անփոփոխ խմբագիրն է Արշակ Մադոյանը։

Անցած դարի հայ հոգեւորականության ամենաինքնատիպ, զարգացած եւ բազմավաստակ մեծություններից է Օրմանյան պատրիարքը՝ որպես եկեղեցական, հասարակական-ազգային գործիչ եւ որպես մատենագիր։

«... Այն պարտասուն[1] հոգիներուն մէջ, որով մեծ մասամբ մեր եկեղեցականութիւնը կձեւանայ, գերաշնորհ Օրմանեան կաղնիի մը ամբարձիկ ուղղութիւնը պահած է, անխախտ ու ամուր կերպով իր սրբազան կոչումին վրայ, առանց պարծենալու՝ շարունակելով հատուցանել իր պարտքը պարզութեամբ ու համեստութեամբ, այնպէս՝ ինչպէս պարտքերը պէտք է որ հատուցուին։

Այսպէս, սիրայօժար գացած է հոն, ուր կոչած են զինքը Ազգն ու Եկեղեցին, Կարինի լեռնադաշտէն մինչեւ Արմաշի մենաստանը, ճշմարիտ վարդապետ մը ըլլալով ոչ միայն այն սուրբ օծումով, զոր Եկեղեցին կշնորհէ, այլ այն աւելի սուրբ օծումովը, զոր անձնուիրութիւնը կու տայ»։

Օրմանյանի մասին կարծիքների բաժնում են զետեղված նրա ժամանակակից, արեւմտահայ մեծանուն գրող Գրիգոր Զոհրապի՝ Օրմանեան Սրբազան պատրիարքի ճշմարիտ նկարագիրն արտահայտող այս խոսքերը։ Մաղաքիա Օրմանյանը ծնվել է 1841 թվականի փետրվարի 11-ին, Կոստանդնուպոլսի Բերա թաղամասում։ Նախնական կրթությունը Կոստանդնուպոլսում ստանալուց հետո, տասը տարեկանում մեկնում է Հռոմ եւ ընդունվում Անտոնեանց Ս. Լուսավորիչ վանքը։ Աչք բացելով հայ կաթոլիկ շրջանակներում, միջնակարգ եւ կրոնական-աստվածաբանական բարձրագույն կրթություն ստանալով Հռոմում, կաթոլիկների մոտ՝ երեք մագիստրոսական տիտղոսներով, այնուհետեւ, արդեն հասուն տարիքում՝ մոտ 40 տարեկան հասակում, հաստատ համոզմունքների եւ սկզբունքների տեր հոգեւորական, բազմակողմանիորեն զարգացած եւ կազմակերպված միտք, Օրմանյանը վերադառնում է Հայ եկեղեցու գիրկը, որովհետեւ, իր իսկ վկայությամբ, Հայ եկեղեցու մեջ միայն գտավ ազատ, քրիստոնեական ոգի եւ շունչ։

Օրմանյանի հասարակական, եկեղեցական գործունեությունը սկսվեց Ղալաթիայի եկեղեցում քարոզչությամբ։ Այնուհետեւ, 1880 թվականին ընդունեց Կարինի առաջնորդությունը։ Նրա տարերքը սակայն ուսուցանելն էր եւ նա մանկավարժական գործունեություն ծավալեց նախ Ս. Էջմիածնի Գեւորգյան ճեմարանում, ապա Արմաշի դպրեվանքում, ավելի ուշ՝ Երուսաղեմի Ժառանգավորաց վարժարանում։

1896 թվականին, բացառիկ հանգամանքների եւ դժնդակ պայմանների մեջ, Օրմանյանն ընտրվեց Թուրքիայի հայոց պատրիարք եւ այդ պաշտոնը վարեց 12 տարի։ 1908 թվականի մայիսի 10-ին հռչակվում է Օսմանյան Սահմանադրությունը. Օրմանյան Սրբազանը ստիպված է լինում հրաժարվել պատրիարքությունից եւ ամբաստանվում է։ ՀՅԴաշնակցությունը մահափորձ է կազմակերպում նրա դեմ։ Պատրիարքությունից հրաժարվելուց հետո զբաղվում է հատկապես գրական գործունեությամբ։ Նրա երեք տասնյակից ավելի գրքերը տպագրվել ու վերահրատարակվել են բազմիցս, մի քանի լեզուներով։

Ի պաշտպանություն հանիրավի ամբաստանված պատրիարքի, Կոստանդնուպոլսի Հայոց Ազգային ժողովի 1912-ի դեկտեմբերի 21-ի նիստում արտասանած իր ճառում Գրիգոր Զոհրապն ասում է. «... Իրեն վերագրուած յանցանքներուն գլխաւորը ըլլալով, ըսուեցաւ, թէ ստրկամիտ քաղաքականութեան կհետեւէր Օսմանեան կառավարութեան հանդէպ։ Օրմանեան Սրբազան ջարդերէն վերջ հայոց պատրիարք եղաւ եւ համակերպութեան քաղաքականութեան հետեւեցաւ մինչեւ վերջը։ Ասիկա ամենուն համար ընդունելի քաղաքականութիւն մը չէ, թերեւս, բայց այն ժամանակի պայմաններուն նայելով՝ պարտադրական քաղաքականութիւն մըն էր։ Յետոյ, համակերպութիւնը մեր դարաւոր քաղաքականութիւնն է. Հայոց պատմութիւնը՝ համակերպութեան պատմութիւնն է...»։

1913 թվականի հունվարի 3-ին, Ազգային Երեսփոխանական ժողովը, քննելով Օրմանյան սրբազանի դեմ եղած ամբաստանությունները, նրան արդարացնում է։

1918 թվականի մայիսի վերջերին, Դամասկոսից Կոստանդնուպոլիս վերադառնալով, նոյեմբերի 19-ին, կնքում է իր մահկանացուն։

Ստվարածավալ՝ 872 էջից բաղկացած ժողովածուն, ընդգրկում է 422 անուն փաստաթուղթ՝ 1877-1914 ծայրային տարեթվերով։ Ժամանակագրական կարգով, արխիվային պահանջներին համապատասխան դասակարգված փաստաթղթերը՝ կոնդակներ, պաշտոնական գրություններ, թղթակցություններ, նիստերի արձանագրություններ, տեղեկագրեր, խնդրագրեր, շնորհակալագրեր, ծավալուն, արժեքավոր նամականի, որ ներկայացված են ընթերցող լայն շրջանակներին, լույս են սփռում Մաղաքիա Օրմանյանի անցած փառավոր, բայց եւ դժվարին ու հաճախ փշալից գործունեության վրա։

Գիրքն ունի փաստաթղթերի եւ նյութերի, անձնանունների, օգտագործված ֆոնդերի ցանկեր։ Հրատարակվել է «Մուղնի» հրատարակչության կողմից՝ Գալուստ Գյուլբենկյան հիմնարկության Հայկական բաժանմունքի օժանդակությամբ։

«Վավերագրեր հայ եկեղեցու պատմության» մատենաշարի յուրաքանչյուր հատորը հրապարակվող վավերագրերով, առավել ամբողջացնում է Հայոց եկեղեցու, ուստի եւ հայ ժողովրդի պատմությունը՝ դառնալով այդ պատմության նորովի վերաշարադրման գլխավոր աղբյուրներից մեկը։

ՎԱՐԴԻԹԵՐ ՄԱՆԱՍԱՐՅԱՆ,
Հայաստանի ազգային արխիվի
[illegible]

1. Պարտասուն- հոգնած

Հոբելյանական ցուցահանդես Էջմիածնում

«Ես մի քիչ խենթ եմ։ Ինձ խենթացնում է ծաղիկների բույրը, մարդկանց բարությունը, կնոջ գեղեցկությունը։ Ամեն ինչի մեջ փնտրում եմ գեղագիտություն, անսպառ եռանդ եւ ուժ եմ ստանում ծաղիկներից»։

Նկարիչ Գագիկ Պարսամյանի կտավները գեղեցիկի, խորհրդավորի, իրականի ու անիրականի միահյուսումն են, որոնք մեզ ծանոթացնում են նկարչի ներաշխարհին։

Պարսամյանը հոգեհարազատ կապույտ, կարմիր, դեղին, վարդագույն գունախաղերի շնորհիվ ակնդետ ընկալմանն է հասցնում մանուշակագույն սիրտ ռոմանտիկան, մագնոլիաների հմայքն ու ծաղիկների բամբասանքը։ Գ. Պարսամյանը մոտ 15 տարի ապրում եւ ստեղծագործում է Լեհաստանի Գդանսկ քաղաքում։

Խոստովանում է, որ Հայաստանից գնաց միայն ֆիզիկապես, հայրենիքում մնացին մտքերն ու սիրտը, գնաց, որ կարողանա ստեղծագործել, որ իր հոգու խռովքը արտահայտի։

«Դժվար է օտար մարդկանց շրջապատում, օտար մթնոլորտում ապրել ու ստեղծագործել։ Պետք է կարողանալ բարձր պահել հայրենիքի անունը, վատ ու նողկալի արարքներով այն չնսեմացնել»։

Դժվարությունները մարդուն տրված են դրանք հաղթահարելու համար։ Այժմ Պարսամյանը Լեհաստանի նկարիչների միության անդամ է, ունի արվեստանոց ու թանգարան։ Անհատական ցուցահանդեսներ է ունեցել աշխարհի բազմաթիվ երկրներում։ 2005-ի ապրիլի 23-ին Կալինինգրադի պատմամշակութային թանգարանում տեղի ունեցավ նրա «Միայն ծաղիկներ» խորագրով անհատական ցուցահանդեսը՝ նվիրված ցեղասպանության 90-ամյակին։ Ամեն տարի Պարսամյանը Լեհաստանում բարձր մակարդակով միջոցառումներ է կազմակերպում, որոնց շնորհիվ լեհ ժողովրդին է ներկայացնում Հայաստանի պատմական անցյալն ու մշակութային բարձունքները։

Օրերս Էջմիածնի Մհեր Աբեղյան թանգարանում տեղի ունեցավ հոբելյանական ցուցահանդես նվիրված նկարչի 50-ամյակին։ Ցուցահանդեսում ներկայացված 43 կտավները աչքի են ընկնում գունային խաղերով ու ժանրային առանձնահատկություններով։ «Կապույտ երազ», «Կարմիր լույս», «Ծիրանի գույնը», «Ծաղիկների ջրվեժը» նկարչի հոգու պարտեզի արտացոլումն են։ Նկարիչը ստեղծագործում է տարբեր ոճերով՝ ռեալիզմ, աբստրակտ։ «Նկարչությունը սահմաններ չունի։ Ուզում եմ լինել բոլորինը։ Յուրաքանչյուր ոճում իմ մտքերն ու տեսակետներն արտահայտեմ»։ Բացի նկարչությունից Գ. Պարսամյանը հախճապակուց, ապակուց պատրաստում է յուրահատուկ կոմպոզիցիաներ։

ՀԱՍՄԻԿ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Ռումիներենով լույս տեսան

Հայ թատրագիրներու գործեր

Հայաստանի Հանրապետության ազգային օրվա առթիվ, Ռումանիո գրողներու միության Բուխարեստի նստավայրի Հայելիներու սրահին մեջ տեղի ունեցավ միության հրատարակած դրամատիկական տեսության եւ գրականության «Դրամա» հանդեսի 2007-ի թիվ 1-2 հատորի շնորհանդեսը։

Սույն հանդեսը, առաջին անգամ ըլլալով Ռումանիո մեջ, հրատարակած է հայ ժամանակակից հեղինակներու երկու թատերախաղերը։

Իրադարձությանը, որուն ներկա գտնվեցան բազմաթիվ ռումեն եւ հայ ընթերցողներ, կազմակերպված էր Հայաստանի դեսպանության, Ռումանիո գրողներու միության եւ Հայոց միության կողմե։

Միջոցառումին բացումը կատարեց «Դրամա» հանդեսի տնօրեն եւ Ռումանիո գրողներու միության խորհրդատու, թատերական քննադատ Միրչա Կիցուլեսկուն։ Ան ընդգծեց, թե թատերագիրներ Կարինե Խոդիկյանի եւ Դավիթ Մուրադյանի երկերու հրատարակումը «Դրամա» հանդեսին մեջ երջանիկ իրադարձություն մըն է, քանի որ ան կզուգադիպի Հայաստանի ազգային օրվա տոնակատարությանը։

Հետո ելույթ ունեցավ Հայաստանի դեսպան Եղիշե Սարգսյանը։ Ան ներկաներուն հիշեցուց հայ-ռումինական երկարատեւ եւ բեղմնավոր բարեկամական հարաբերությունները, ինչպես եւ այն մշակութային զորավոր շփումները, որոնք տեղի ունեցած են Հայաստանի եւ ավելի քան վեց հարյուր տարվա պատմություն ունեցող ռումանահայ համայնքի միջեւ։ Նույնպես դեսպանը շեշտեց, թե երբ 1991-ին Հայաստանը հռչակեց իր անկախությունը, Ռումանիան առաջին երկրներեն մեկը եղավ, որ այդ իրադարձությունը ճանաչեց եւ դիվանագիտական հարաբերություններ հաստատեց Հայաստանի Հանրապետության հետ, որմե հետո հայ-ռումանական կապերը մեծ դրական զարգացում ունեցան՝ քաղաքական, տնտեսական, մշակութային բնագավառներուն մեջ։

Օրինակ, անցյալ տարի առիթը ունեցանք Բուխարեստի մեջ ընդունելու Հայաստանի գրողներու միության փոխնախագահ Դավիթ Մուրադյանի այցելությունը, որ, ի միջի այլոց, հանդիպումներ ունեցավ Ռումանիո գրողներու միության ղեկավարներու հետ, եւ այսօր արդեն կարող ենք նկատել առաջին արդյունքները «Դրամա» հանդեսին մեջ։ Կպատրաստվի նույնպես հայկական կարճ արձակի անթոլոգիան։

Դեսպան Եղիշե Սարգսյանը իր ուրախությունը արտահայտեց, թե ռումաներեն թարգմանված երկու հեղինակները՝ Կարինե Խոդիկյանն ու Դավիթ Մուրադյանը ոչ միայն իրեն լավ ծանոթներ, սերնդակիցներ, հայ ժամանակակից երեւելի մտավորականներ են, անոնք կարեւոր ըլլալով ոչ միայն իրենց գրական գործունեության շնորհիվ, այլեւ իրենց բարձր պաշտոններով։ Անոնք այս թատերախաղերուն մեջ կշոշափեն մեր ժամանակակից հոգեբանությունը եւ մեր ժողովրդի հոգեվիճակի մասին կգրեն։

Հուսալով, թե այս թատերախաղերու ընթերցումը հաճույք պիտի պատճառե, ի վերջո դեսպանը շնորհակալություն հայտնեց Ռումանիո գրողներու միության եւ Ռումանիո Հայոց միության այս հաջող ձեռնարկին համար։ Մասնավոր շնորհակալություններ հայտնեց հայ հեղինակներու թատերախաղերուն ռումիներենի թարգմանիչ Մաղլեն Գարագաշյանին։

Կրկին խոսք առնելով, թատերական քննադատ Միրչա Կիցուլեսկուն այն կարծիքը հայտնեց, թե Ուիլյամ Սարոյանի «Մեր կյանքի վայրկյանները»-ու մելամաղձության եւ Էդիկ Պողոսյանի «Սեկս, դրոգ եւ ռոք ըն՛ռոլ»-ի հանդգնության միջեւ, Հայաստանի երկու թատերագիրներու տեքստերը շատ կնմանին Ռումանիո մեջ տեղի ունեցած պատահարներուն։ Շատ հավանական է, որպեսզի անոնք ռումինական բեմերուն հասնին, շնորհիվ իրենց այժմեականության։

Երեկույթը շարունակվեցավ Կարինե Խոդիկյանի «Չկրակե՛ք, ես արդեն սպանված եմ» եւ Դավիթ Մուրադյանի «Մեր հին դաշնամուրը» թատերախաղերեն ընթերցումներով, կատարողությամբ ռումեն դերասաններու։

Հետո, դերասաններեն մեկը՝ հայազգի Ֆլորին Գեւորգյան կարդաց Մաղլեն Գարագաշյանի հասցեին ուղարկված ուղերձը, ստորագրությամբ Հայաստանի երկու թատերագիրներուն։

Շնորհանդեսի վերջավորության ելույթ ունեցավ լրագրող եւ թարգմանիչ, Ռումանիո գրողներու միության անդամ Մաղլեն Գարագաշյան, որ իր ուրախությունը արտահայտեց, թե սույն թարգմանությունները կնվիրե Հայաստանի ազգային տոնին։

Մ. Գ.

Հայկական դրամագիտական ցուցանմուշները արժանանում են մրցանակների

Հայկական հազվագյուտ թղթադրամների, մեդալների եւ դրամագիտական գրքերի երեք սաղավարներ Ամերիկյան դրամագիտական ասոցիացիայի (ԱԴԱ) տարեկան համագումարի առթիվ կազմակերպված ցուցահանդեսում արժանացել են մրցանակների, հաղորդում է «Արմինյն միռոր սփեքթեյթր» շաբաթաթերթը։

ԱԴԱ-ն իր ոլորտի աշխարհում ամենամեծ կազմակերպությունն է, ավելի քան 30 հազար անդամներով։ Իսկ հայկական 3 սաղավարները պատրաստել էր դոկտոր Լեւոն Սարյանը, որն այդ բնագավառում հայտնի պրպտող եւ հավաքորդ է։ Միաժամանակ նա «Հայկական դրամագիտական ամսագրի» խմբագրական կազմում է եւ Վիսկոնսինի բժշկական քոլեջի ախտորոշման բաժնի աշխատակից։

Ոսկե մեդալի եւ Ռոջեր Հերշիի անվան մրցանակի է արժանացել «Աշխատություններ 19-րդ դարի հայկական դրամագիտական գրականությունից» 9 հատորանոց հազվագյուտ հրատարակությունը, հայերեն եւ ֆրանսերեն լեզուներով, գրված ականավոր գիտնականների կողմից, ինչպիսիք էին Մարի Բրոսեն, Վիկտոր Լանգլուան, հայր Կղեմենս Սիբիլյանը, հայր Ղեւոնդ Ալիշանը, Էռնեստ Բաբելոնը եւ ժակ դը Մորգանը։

Երկրորդ արծաթե մրցանակը շնորհվել է «Հայկական Մխիթարյան մեդալների ընտրանի» ցուցանմուշներին, որոնց մեջ ամենահատկանշականը Մխիթարյան միաբանության հիմնադրման 200-ամյակին նվիրված մեդալն էր՝ Մխիթար Սեբաստացու եւ Սբ. Ղազարի պատկերներով։

Երրորդ բրոնզե մեդալի է արժանացել «Հայաստան-1919։ Թղթադրամներ» ցուցանմուշը, որտեղ պատկերված է եղել 1919 թվականի հայկական հանրապետությունը (նկարիչ՝ Արշակ Ֆեթվաճյան)։

Մրցանակները շնորհվել են հատուկ արարողության ընթացքում։

Հ. Ծ.

Պատանի շախմատիստներն սկսեցին պայքարը

Երեկ Տիգրան Պետրոսյանի անվան շախմատի կենտրոնական տանը մեկնարկեց մինչեւ 20 տարեկան տղաների եւ աղջիկների շախմատի աշխարհի առաջնությունը: Առավոտյան կայացավ մրցաշարի բացման արարողությունը: Բացման խոսքով ներկաներին դիմեց շախմատի Հայաստանի ֆեդերացիայի փոխնախագահ Լեւոն Յոլյանը: Նա նշեց, որ Երեւանում արդեն 4-րդ անգամ է անցկացվում մինչեւ 20 տարեկանների աշխարհի առաջնությունը, որի մասնակիցների աշխարհագրությունը գնալով ընդլայնվում է: Երեւանում մրցավեճի կբռնվեն բոլոր մայրցամաքների 53 քաղաքների 134 շախմատիստներ: Լեւոն Յոլյանը հույս հայտնեց, որ այս մրցաշարի որոշ մասնակիցներ մոտ ապագայում կհամալրեն մեր շախմատային էլիտան: Այնուհետեւ Յոլյանը շախմատի Հայաստանի ֆեդերացիայի նախագահ, ՀՀ վարչապետ Սերժ Սարգսյանի անունից ողջունեց առաջնության մասնակիցներին, ցանկացավ լարված պայքար, հետաքրքրական գաղափարներ եւ ստեղծագործական հաջողություններ:

ՖՈՏՈԼՈՒՐ

Պատանիների մրցաշարում մեկնարկը հաղթանակով նշանավորեց Արման Փաշիկյանը, որից սպասելիքները մեծ են: Նա սեւերով պարտության մատնեց Մախսաթ Ալագուզովին: Հրանտ Մելքումյանը հաղթեց Ջուրաբ Ջավախաձեին, Հայկ Թամրազյանը պարտության մատնեց Ռոբերտ Հունգասկիին: Հաղթանակով մեկնարկեց նաեւ Հովիկ Հայրապետյանը՝ առավելության հասնելով Իլդար Խայբուլինի նկատմամբ: Իր օգտին հաղթական միավորներ գրանցեցին նաեւ Տիգրան Մամիկոնյանը եւ Ալեքսեյ Գրիգորյանը:

Սամվել Տեր-Սահակյանը ոչ-ոքի խաղաց Վիկտոր Լազնիչկայի հետ: Մեկնարկում պարտություններ կրեցին Հրայր Սիմոնյանը, Յուրի Համբարձումյանը, Ռոբերտ Հովհաննիսյանը եւ Ալեքսի Տեր-Կարապետյանը:

Աղջիկների մրցաշարի հայ մասնակիցներից հաղթանակով մեկնարկեցին Տաթեւ Հայրապետյանը, Տաթեւ Աբրահամյանը, Առայակ Կարախանյանը եւ Աննա Հայրապետյանը: Իրենց պարտիաները ոչ-ոքի ավարտեցին Նունե եւ Անի Ղարիբյանները, Մարինե Գրիգորյանը եւ Դիանա Հարությունյանը: Մեր մյուս շախմատիստուհիները պարտվեցին:

«Միկան» կձգտի պահպանել չեմպիոնի տիտղոսը

Թուրքիայի Անթալիա քաղաքում մեկնարկում են շախմատի Եվրոպայի տղամարդկանց 23-րդ եւ կանանց 12-րդ ակումբային առաջնությունները: Շվեյցարական մրցակարգով կանցկացվի 7 տուր: Եվրոպայի ակումբային առաջնության չեմպիոնի տիտղոսն են վիճարկում տղամարդկանց 55 եւ կանանց 17 թիմեր: Հիշեցնենք, որ անցած տարի տղամարդկանց մրցաշարի հաղթող էր դարձել Ռուսաստանի «Տոմսկ-400» թիմը, իսկ կանանց Եվրոպայի չեմպիոնի տիտղոսը նվաճել էր Երեւանի «Միկան»:

Անցած տարվա համեմատ «Միկայի» կազմում երկու փոփոխություն է կատարվել: Նելլի Աղինյանին փոխարինել է մեր ուժեղագույն շախմատիստուհիներից մեկը՝ Լիլիթ Մկրտչյանը, որը մինչ այդ հանդես էր գալիս Չելյաբինսկի «Յուժնի Ուրալում»: Իսկ Սիրանուշ Անդրեասյանի փոխարեն կխաղա Լիանա Աղաբեկյանը: Նա նշված է որպես պահեստային: Առաջին խաղատախտակի վրա «Միկան» կներկայացնի աշխարհի նախկին չեմպիոնուհի Մայա Չիբուրդանիձեն (2500): Հաջորդ խաղատախտակների վրա կխաղան Էլինա Դանիելյանը (2458), Լիլիթ Մկրտչյանը (2410), Նինո Խուրցիձեն (2450): Հարկ եղած դեպքում նրանցից որեւէ մեկին մրցաշարի ընթացքում կփոխարինի Լիանա Աղաբեկյանը (2218): Նշենք, որ միջին վարկանիշով (2449) «Միկան» մասնակից 17 թիմերի մեջ զբաղեցնում է 4-րդ հորիզոնականը: Ամենաբարձր վարկանիշն ունի «Մոնակոն» (2527), որին հաջորդում են ՌԴ չեմպիոն Կրասնոտուրինսկի թիմը (2456) եւ Չելյաբինսկի «Յուժնի Ուրալը» (2451):

Տղամարդկանց մրցաշարում Հայաստանը ներկայացնում է հանրապետության չեմպիոն «Բանկերի արքան»: Թիմը գլխավորում է փորձառու Սմբատ Լպուտյանը, որն իր թիմակիցներից ամենաբարձր անհատական վարկանիշն ունի (2633): Այնուհետեւ գալիս են Տիգրան Պետրոսյանը (2613), Կարեն Ասրյանը (2608), Ռաֆայել Վահանյանը (2594), Արտաշես Մինասյանը (2571), Տիգրան Քոթանջյանը (2559) եւ պահեստայիններ Աշոտ Անաստասյանը (2555), Աշոտ Ավետիսյանը (2157): Մեր թիմը միջին վարկանիշով (2596) 11-րդն է:

Մեր երկու գրոսմայստերներ Վլադիմիր Հակոբյանն ու Գաբրիել Սարգսյանը եւս կմասնակցեն մրցաշարին, սակայն տարբեր թիմերի կազմերում: Հակոբյանը հայտավորված է Սվերդլովսկի «Ուրալի» կազմում 3-րդ խաղատախտակի վրա: Թիմը գլխավորում է ադրբեջանցի Թեյմուր Ռաջաբովը: «Ուրալում» հանդես կգան նաեւ Ալեքսեյ Շիրովը, Ալեքսանդր Գրիշչուկը, Վլադիմիր Մալախովը, Ալեքսեյ Դրեեւը, Ալեքսանդր Մոտիլյովը եւ Նուխիմ Ռաշկովսկին: «Ուրալը» միջին վարկանիշով (2707) գերազանցում է բոլոր թիմերին:

Գաբրիել Սարգսյանը հայտավորված է «Լինեքսի» կազմում 4-րդ համարի տակ: Նրա թիմակիցներն են Գատա Կամսկին, Մայքլ Ադամսը, Սերգեյ Ռուբլյովսկին, Իվան Չեպարինովը, Մանուել Պերեսը, Խուան Կարասկոն եւ Իվան Գաբեզասը: «Լինեքսը» միջին գործակցով (2661) 6-րդն է:

Աբրամովիչը նոր մարզիչ է փնտրում

Ժոզե Մոուրինյոյի պաշտոնանկությունը մեծ դժգոհություն է առաջացրել ոչ միայն թիմի երկրպագուների, այլեւ ֆուտբոլիստների շրջանում: Օրերս թիմի ավագ Ջոն Թերին հանդիպել է ակումբի սեփականատեր Ռոման Աբրամովիչի հետ: Վերջինս հասկացրել է, որ ֆուտբոլիստներից մարզչի վերաբերյալ ոչ մի բողոք չի ընդունի եւ պատրաստ է հրաժարվել նրանց ծառայություններից: Դժգոհողների թվում առավել ակտիվությամբ աչքի են ընկնում անցած մրցաշրջանի թիմի լավագույն ռմբարկու Դիդյե Դրոգբան, պաշտպան Էշլի Քոուլը եւ «Չելսիի» նորեկ Ֆլորան Մալուդան:

Բրիտանական լրատվամիջոցներն էլ հեգնանքով են վերաբերվում Ավրամ Գրանտի նշանակմանը: Պարզվում է, որ 51-ամյա իսրայելցի մասնագետը Pro կարգի մարզչական արտոնագիր չունի, որն անհրաժեշտ է Անգլիայի պրեմիեր լիգայում աշխատելու համար:

Իհարկե, ակնհայտ է, որ Գրանտը «Չելսիի» գլխավոր մարզչի պաշտոնում երկար չի մնա: Ռոման Աբրամովիչն արդեն սկսել է նոր գլխավոր մարզչի որոնումները:

Իտալացի մարզիչ Ֆաբիո Կապելլոն տեղեկացրել է, որ «Չելսին» մտադիր է հրավիրել Հոլանդիայի հավաքականի գլխավոր մարզիչ վան Բաստենին: Նրա թեկնածությունը Աբրամովիչին է առաջարկել ակումբի տեխնիկական տնօրեն Ֆրենկ Առնեսենը: Վերջինս աշխատել է Մարկո վան Բաստենի հետ հոլանդական ֆուտբոլում: Վան Բաստենը ներկա էր գտնվել «Մանչեսթր յունայթեդ»-«Չելսի» հանդիպմանը, ընդ որում մարզադաշտում նստել էր Աբրամովիչից ոչ հեռու: Ճիշտ է, վան Բաստենը հայտարարել է, որ դա պարզապես պատահականություն է, իսկ խաղին հրավիրել էին «Մանչեսթր յունայթեդի» ներկայացուցիչները: Ամեն դեպքում, եթե իրոք վան Բաստենն առաջարկ է ստացել, ապա մոտ ժամանակներս նա պետք է վճիռ կայացնի:

Ոչ-ոքի ավարտական խաղում

Լվովում ավարտվեց ֆուտբոլի մինչեւ 19 տարեկան աղջիկների Եվրոպայի առաջնության ընտրական մրցաշարը: Ավարտական խաղում Հայաստանի եւ Ադրբեջանի հավաքականների մրցավեճն ավարտվեց ոչ-ոքի (2-2): Նույնպիսի հաշիվ գրանցվեց նաեւ Շոտլանդիա-Ուկրաինա խաղում, որոնք էլ կշարունակեն պայքարը հաջորդ փուլում:

Մեկնարկն անհաջող էր

Ֆուտբոլի Եվրոպայի մինչեւ 17 տարեկանների ընտրական մրցաշարում անհաջող մեկնարկեց ՀՀ հավաքականը, որը 1-2 հաշվով զիջեց իսլանդացիներին: Ընտրական 13-րդ խմբում ընդգրկված մյուս երկու հավաքականների՝ Չեխիայի եւ Կիպրոսի ընտրանիների մրցավեճում չեխերը հաղթեցին 8-0 հաշվով:

Այսօր ՀՀ հավաքականը ուժերը կչափի չեխերի հետ, իսկ հոկտեմբերի 7-ին վերջին հանդիպումը կանցկացնի Կիպրոսի ընտրանու հետ:

Ոսկե մեդալների համար մրցավեճը սրվում է

Ֆուտբոլի Հայաստանի բարձրագույն խմբի առաջնության 23-րդ տուրում կենտրոնականը «Փյունիկ»-«Բանանց» հանդիպումն էր: Հաղթանակի դեպքում «Փյունիկը» գործնականում կապահովեր չեմպիոնի տիտղոսը: Իսկ եթե հաջողության հասներ «Բանանցը», որը վերջին շրջանում վերելքով է հանդես գալիս, ապա չեմպիոնից միավորների տարբերությունը կհասներ նվազագույնի եւ ոսկե մեդալների համար պայքարը նոր ուժով կբորբոքվեր:

Աբովյանում կայացած հանդիպումն անցավ «Բանանցի» առավելությամբ: 30-րդ րոպեին հաշիվը բացեց Սամվել Մելքոնյանը, որը խաղավարտից 10 րոպե առաջ նաեւ երկրորդ գոլը խփեց: Իսկ «Փյունիկի» ջախջախումն ավարտեց «Բանանցի» հարձակվող Արսեն Բալաբեկյանը՝ հաշիվը դարձնելով 3-0:

Առաջատարներին ընդհուպ մոտեցավ նաեւ «Արարատը», որն առավելության հասավ «Կիլիկիայի» նկատմամբ (3-1): Եվ թեեւ արարատցիներն արդեն 11-րդ րոպեին խաղադաշտում մնացել էին 10 հոգով (հեռացվել էր Հրայր Մկոյանը), սակայն նրանց առավելությունն առաջնության հետնապահի նկատմամբ զգալի էր: Լավ էին համագործակցում Էզրումյան եղբայրներն ու Մարկոսը: Հենց Նշան Էզրումյանն էլ 17-րդ րոպեին մեն-մենակ դուրս գալով դարպասապահի դիմաց՝ բացեց հաշիվը: Մինչեւ ընդմիջում Մարկոսը կրկնապատկեց հաշիվը՝ իրացնելով 11 մ հարվածը, որ նշանակվել էր Սերգեյ Էզրումյանին վայր գցելու համար: Ընդմիջումից հետո էլ բրազիլացի ֆուտբոլիստը 2-րդ գոլը խփեց՝ առաջնությունում գոլերի թիվը հասցնելով 19-ի: Խաղավերջում օգտվելով «Արարատի» դարպասապահ Նիկոլայ Սարգսյանի անվստահ խաղից, Հայկ Մկրտչյանը կրճատեց հաշվի տարբերությունը (3-1):

Վերջին շրջանում հաջող խաղ ցուցադրող «Ուլիսը» Կապանում կամային հաղթանակ տոնեց: Արդեն 14-րդ րոպեին «Գանձասարի» ռումինացի լեգեոնական Մարշավելան բացեց հաշիվը: Այդ գոլին «Ուլիսը» պատասխանեց 32-րդ րոպեին: Աչքի ընկավ մեկ այլ լեգեոնական՝ Ադոֆե Շովբոյը: Իսկ հաղթական գնդակը 89-րդ րոպեին խփեց վերջերս «Արարատից» «Ուլիս» տեղափոխված Հովհաննես Հարությունյանը:

«Շիրակն» ընթացիկ մրցաշրջանում անհարմար մրցակից է դարձել «Միկայի» համար: Գյումրիում կայացած խաղում դարպասները մնացին անառիկ: Միավորի հերթական կորուստը «Միկային» հնարավոր է թանկ նստի մրցանակային տեղերի համար պայքարում:

Մրցաշարային աղյուսակ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Փյունիկ	22	15	2	5	51-18	47
2. Բանանց	23	14	4	5	45-20	46
3. Արարատ	23	14	3	6	41-32	45
4. Միկա	22	10	7	5	37-22	37
5. Գանձասար	23	9	5	9	27-26	32
6. Շիրակ	23	6	7	10	20-30	25
7. Ուլիս	23	5	4	14	14-42	19
8. Կիլիկիա	23	1	2	20	8-53	5

Ռմբարկուները.

Մարկոս	«Արարատ»	19
Արսեն Բալաբեկյան	«Բանանց»	12
Գեւորգ Ղազարյան	«Բանանց»	11
Լեւոն Փաչաջյան	«Փյունիկ»	9
Հենրիխ Մխիթարյան	«Փյունիկ»	8
Արթուր Քոչարյան	«Գանձասար»	8

Կիեւյան դժոխք

Չեմպիոնների լիգայի խմբային մրցաշարի 4 խմբերում կայացան 2-րդ տուրի հանդիպումները: Տուրի գլխավոր հերոս կարելի է համարել «Ինտերի» հարձակվող Զլատան Իբրահիմովիչին, որի խփած 2 գոլերը ապահովեցին թիմի հաղթանակը «Էյնդհովենի» նկատմամբ (2-0): «Ինտերն» առաջին հաղթանակը տոնեց, իսկ «G» խմբի աղյուսակը գլխավորում է «Ֆեներբախչեն»: Թուրքերը Մոսկվայում արդեն 9-րդ րոպեին բացեցին հաշիվը: Սակայն 2-րդ խաղակեսի սկզբում ԲԿՄԱ-ի ֆուտբոլիստները հաշվի մեջ առաջ անցան եւ կարող էին անդրանիկ հաղթանակը տոնել, եթե խաղավերջում անվստահ չգործեր դաշտի տերերի դարպասապահ Մանդրիկինը, որը չկարողացավ հետ մղել մոտ 35 մետրից Դեյվիդի կատարած հարվածը:

Խմբային մրցաշարը վստահ սկսած «Բարսելոնն» ու «Գլազգո Ռեյնջերսը» 2-րդ անընդմեջ հաղթանակները տոնեցին: «Բարսելոնը» Պույոլի եւ Մեսիի խփած գոլերի շնորհիվ հյուրընկալվելիս հաղթեց «Շտուտգարտին», իսկ շոտլանդացիները Ֆրանսիայում 3-0 հաշվով ջախջախեցին երկրի չեմպիոն «Լիոնին»: «F» խմբում էլ 6 միավորով աղյուսակը գլխավորում է «Մանչեսթր յունայթեդը», որը շնորհիվ Ուեյն Ռունիի խփած միակ գոլի հաղթեց «Ռոմային»: Նույն խմբում հանդես եկող Կիեւի դինամոյականները 2-րդ անընդմեջ պարտությունը կրեցին՝ սեփական հարկի տակ զիջելով «Սպորտինգին» (1-2): Այդ պարտությունը պարզապես հունից հանեց թիմի երկրպագուներին: Խաղից անմիջապես հետո զայրացած ֆուտբոլասերները տարբեր առարկաներ են նետել Կիեւի «Դինամոյի» նախագահի վրա, փորձել են հաշվեհարդար տեսնել թիմի ֆուտբոլիստների նկատմամբ, այնուհետեւ անկարգությունները տեղափոխվել են մարզադաշտի մերձակայք, որտեղ իրենց ճանապարհին գազազած ֆանատները կոտրել են խանութների ցուցափեղկերը, մեքենաները, այրել դրանք: Կիեւի կենտրոնն իսկական դժոխքի էր վերածվել:

«H» խմբում 2-րդ հաղթանակը տոնեց «Արսենալը»՝ 1-0 հաշվով պարտության մատնելով «Ստյաուային»: Գոլառատ էր «Սեւիլիա»-«Սլավիա» հանդիպումը, որում դաշտի տերերը հաղթեցին 4-2 հաշվով:

«Արսենալն» ամենահարուստն է Անգլիայում

Լոնդոնի «Արսենալը» հրապարակել է ակումբի ֆինանսական հաշվետվությունը, համաձայն որի՝ թիմն Անգլիայի պրեմիեր լիգայում ամենահարուստն է: 2006-ի մայիսից մինչեւ 2007-ի մայիս ընկած ժամանակահատվածում ակումբի ընդհանուր եկամուտը կազմել է 200,8 մլն ֆունտ ստեռլինգ նախորդ տարվա 137,2 մլն-ի փոխարեն: Այդ աճը պայմանավորված է Թիերի Անրիին «Բարսելոնին» վաճառելու եւ «Էմիրեյթս» նոր մարզադաշտի շահագործման փաստով: Բացի այդ, ակումբը նոր ֆուտբոլիստների ձեռքբերման համար Արսեն Վենգերին 70 մլն ֆունտ ստեռլինգ էր հատկացրել, սակայն այդ գումարը չէր ծախսվել: Ինչպես նշել է ակումբի գործադիր տնօրեն Քեյթ Էդելմանը, եթե Վենգերին անհրաժեշտ լինի ուժեղացնել թիմի կազմը, ապա նրան կտրամադրեն այդ 70 մլն ֆունտ ստեռլինգը:

Երկրորդ տեղում «Մանչեսթր յունայթեդն» է, որի եկամուտը կազմել է 167,8 մլն ֆունտ ստեռլինգ: Ամենահարուստ ակումբների եռյակը եզրափակում է «Չելսին» (152,8 մլն ֆունտ):

Էջը պատրաստեց ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

Սերգո Երիցյան. «Հին գործիքներով հնարավոր չէ նոր խնդիրներ լուծել»

Լույս է տեսել Ս. Երիցյանի եւ Ա. Ճուղուրյանի «100 հարց եւ պատասխան Բոլոնիայի գործընթացի մասին» գիրքը

Խոսելով կրթական բարեփոխումների մասին՝ միշտ շեշտադրվում է անհրաժեշտ տեղեկատվության պակասը, որն էլ պատճառ է դառնում ոչ միայն տարընթերցումների, այլեւ սխալ մեկնաբանությունների համար:

Այս բացը լրացնելուն է ուղղված վերջերս Սերգո Երիցյանի եւ Արմեն Ճուղուրյանի հեղինակությամբ լույս տեսած «100 հարց եւ պատասխան Բոլոնիայի գործընթացի մասին» գիրքը: Մեր զրուցակիցը հեղինակներից մեկն է՝ ՀՀ նախագահի խորհրդական Սերգո Երիցյանը:

- Ինչո՞ւ մտահղացվեց պատրաստել նման գիրք:

- Պրակտիկորեն սկսելով կրթական բարեփոխումներին, մասնավորապես Բոլոնիայի գործընթացին՝ անընդհատ հանրության կողմից հարցեր են հնչում, որոնք եւ կարող են չլինել, եթե նրանք տարրական տեղեկություններ ունենային այդ մասին: Հենց այս իրողությունը հաշվի առնելով՝ ընտրվեցին այն 100 հարցերը, որոնք ավելի հաճախ են առաջանում եւ կարող են ոչ միայն ուսանողների, դասախոսների, ծնողների, հասարակության տարբեր շերտերի հետաքրքրությունները բավարարել, այլեւ օգնական լինել հենց կրթական բարեփոխումները իրականացնելիս: Այլ խոսքով, այն ոչ միայն հանրամատչելի շարադրանք է, այլեւ կարող է կոնկրետ եւ գործնական աջակցություն լինել կրթական բարեփոխումները իրականացնողներին:

Այդ իսկ պատճառով Բոլոնիայի գործընթացը, դրա նպատակները հասկանալու համար անհրաժեշտ էր հետ գնալ, ուսումնասիրել ակունքները, զարգացման միտումները եւ առանձնահատկությունները, նաեւ հեռանկարները, սպասվելիք արդյունքները, եւ այդ ամենը արտահայտել հարց ու պատասխանի միջոցով:

- Պարո՛ն Երիցյան, եթե չենք սխալվում, Բոլոնիայի գործընթացին արդեն մասնակից է 46 եվրոպական երկիր: Այսօր ինչպե՞ս է ձեւավորվում եւ ամբողջանում այդ կրթական տարածքը:

- Երկու տարին մեկ տեղի են ունենում Բոլոնիայի գործընթացի գագաթաժողովները՝ կրթության նախարարների մասնակցությամբ, եւ ամփոփում երկու տարվա արդյունքները, ուրվագծում անելիքները: 2007 թվականին Լոնդոնում կայացած հանդիպմանը Բոլոնիայի գործընթացին միացավ եւս մեկ երկիր՝ Մոնտենեգրոն (Չեռնոգորիան): Ընդհանրապես մարդկության զարգացման ընթացքում տարբեր երկրների կրթական համակարգերը ոչ թե պարփակվել են իրենք իրենց մեջ, այլ միշտ կամուրջներ, փոխհարաբերություններ են ունեցել տարբեր երկրների հետ: Խորհրդային տարիներին Հայաստանը ընդգրկված էր լայն կրթական տարածքում, ուր 250 միլիոն մարդ էր ապրում: Նոր իրավիճակներում մեր երկիրը չէր կարող պարփակվել իր կրթական խեցու մեջ, այլ պետք է ձգտեր դուրս գալ շատ սահմանափակ կրթական տարածքից եւ ինտեգրվել այս պարագայում եվրոպական կրթական տարածքին, որը թույլ կտա ունենալ միջազգային ճանաչմամբ մրցունակ բարձրագույն ուսումնական հաստատություններ: Բոլոնիայի գործընթացը ենթադրում է որոշակի չափանիշների հիման վրա իրականացնել հենց այդ մերձեցումը, այն հաշվով, որ Հայաստանում կրթություն ստացածը իր գիտելիքներով կարողանա քննություն բռնել ցանկացած երկրում: Հետխորհրդային բուհերից միայն Մոսկվայի Մ.Վ. Լոմոնոսովի անվան պետական համալսարանն է, որ իր վարկանիշով տեղ է գրավում աշխարհի եւ Եվրոպայի բուհերի շարքում: Աշխարհում այն զբաղեցնում է 76-րդ տեղը, Եվրոպայում՝ 23-րդը:

- Ասել է թե, Բոլոնիայի գործընթացը ժամանակի ընթացքում թույլ կտա՞ բարձրացնել բուհերի կրթական մակարդակը, վարկանիշը ոչ միայն իրենց երկրներում, այլեւ աշխարհում:

- Այո՛, եւ ոչ միայն դա: Ընթերցողին ներկայացվող գրեթե մի շարք հարցադրումների միջոցով պարզաբանվում են այդ հարցերը: Բարեփոխումների հիմք ընդունելով կրթության մատչելիությունը եւ որակը, պետք է ձգտել մի կողմից փորձված եւ մյուս կողմից՝ նոր գործիքներով հասնել այդ հիմնական նպատակներին: Դա եռաստիճան կրթական համակարգն է, գիտելիքի գնահատման եւ փոխանցման դյուրընթեռնելի եւ համատեղելի կրեդիտային համակարգի ներդրումը, որակի գնահատման եւ ապահովման ներքին համակարգի ձեւավորումը, ուսանողների եւ դասախոսների շարժունության ապահովումը, բարձրագույն կրթության մեջ եվրոպական ուղղվածության ներմուծումը՝ նոր ուսումնական ինտեգրված ծրագրերի, կրթական չափորոշիչների եւ հետազոտությունների տեսքով: Բոլոր խնդիրներով հանդերձ՝ Լոնդոնի համաժողովի ժամանակ (2007 մայիսին) կարեւորվեցին շարժունության խթանումը, սոցիալական ուղղվածության խորացումը, գործատուների հետ գործընկերության եւ համագործակցության զարգացումը, այդ համագործակցության հիման վրա ուսումնական ծրագրերի արդիականացումը: Այլ խոսքով՝ մինչեւ 2009 թվականի ապրիլին կայանալիք հանդիպումը Բենիլյուքսի Լյովեն քաղաքում, Բոլոնիայի գործընթացին մասնակից 46 երկրները իրենց կրթական համակարգերը, ձեռք բերած համաձայնություններից ելնելով, պետք է լուծեն բարեփոխումների հիմնական խնդիրները, այդ թվում, առաջին հերթին, եռաստիճան համակարգի կայացումը, որակի ապահովման, աստիճանների, ուսման ժամանակաշրջանների ճանաչումը եւ կիրառումը:

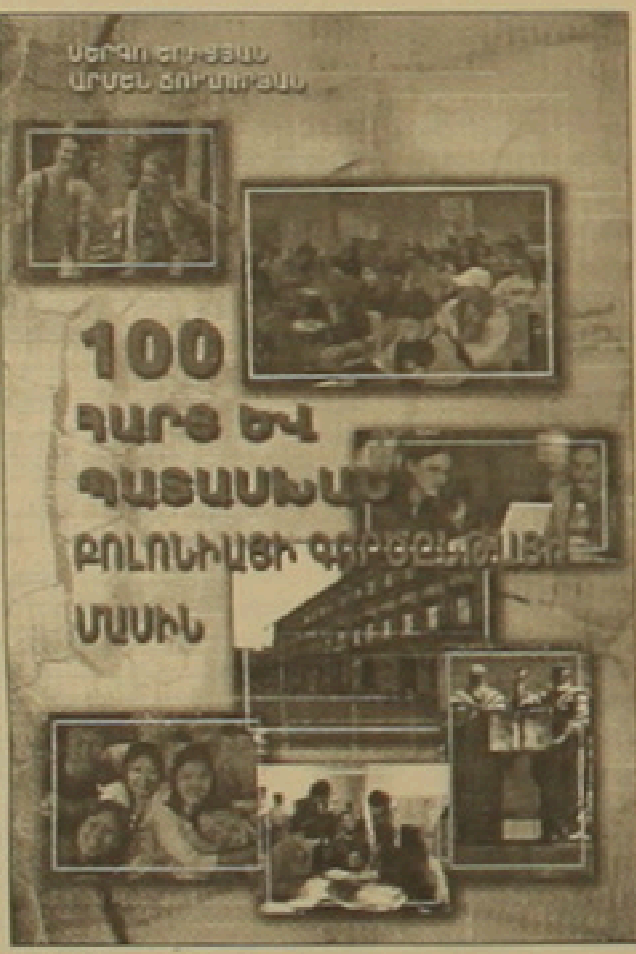

- Ձեր «100 հարց եւ պատասխանում» ընդգծելով վերոնշյալ իրողությունները՝ ընդգծում եք հետեւյալը. կրթական տարածքի երկրներում տարբեր մասնագիտություններով ստացած կրթությունը պետք է մյուսի համար հասկանալի եւ ընդունելի լինի: Այդպե՞ս է...

- Իհարկե, խոսվում է ուսանողների եւ դասախոսների շարժունության մասին: Իսկ դա նշանակում է, որ այս կամ այն երկրի ուսանողը կարող է իր կրեդիտների մի մասը լրացնել այլ երկրի ուսումնական հաստատությունում: Ենթադրենք՝ Երեւանի ագրարային համալսարանի ուսանողը կարողանա իր գիտելիքների մի մասը ստանալ Բուլղարիայում, ասենք՝ Պլովդիվի համանման համալսարանում, կամ էլ ժողովրդական տնտեսության համալսարանի ուսանողները կարողանան իրենց ուսումը շարունակել Չեխիայում՝ Զլինի համալսարանում: Կամ էլ հակառակը: Եվ այսպես շարունակ: Ուրախությամբ պետք է արձանագրել, որ աշխուժացել է միջազգային համագործակցությունը Բոլոնիայի գործընթացին մասնակից երկրների միջեւ: Կան ուսանողական առաջին փոխանակությունները, որոնք պետք է շարունակական եւ հետեւողական լինեն: Նույնը եւ վերաբերում է դասախոսներին, որոնք կարող են դասավանդել այլ երկրների բուհերում նաեւ վերապատրաստվել: Շատ կարեւոր է, որ կրթական այս բարեփոխումները իրականացնելիս մեր բուհերը գործընկերներ ունենան եվրոպական կրթական տարածքում: Դա թույլ կտա հասկանալ սեփական բարեփոխումների ընթացքը, հասկանալ, թե ուր ենք հասել եւ ուր կարող ենք գնալ:

- Պարո՛ն Երիցյան, Դուք խոսեցիք Բոլոնիայի գործընթացի կարեւոր ուղղություններից մեկի մասին: Ի դեպ, ինչպե՞ս են մեր իրականությունում արմատավորվում հիմնական սկզբունքները եւ ուղղությունները: Մի խոսքով՝ ո՞ւր ենք հասել:

- «100 հարց եւ պատասխանում» մանրամասն, անգամ ըստ բուհերի տրված է, թե ուր ենք հասել:

Թերեւս դրական պետք է գնահատել վերջին տարիների մի քանի ձեռքբերումներ, օրինակ՝ բարձրագույն ուսումնական կրթական համակարգում երկաստիճան կրթական համակարգի ներդրումը՝ բակալավրիատ, մագիստրատուրա կտրվածքով: Բայց սա սկիզբն է: Ժամանակն է ունենալ նոր սերնդի կրթական չափորոշիչներ, ծրագրեր: Հաստատուն ընթացք պետք է տալ կրեդիտային համակարգի ներդրմանը, այն հաշվով, որ մինչեւ 2010 թվականը հիմնականում ավարտենք այդ գործընթացը: Մի շարք բուհերում, որոնցում կրեդիտային համակարգի ներդրումը արդեն 2-3 տարվա պատմություն ունի, ցույց է տվել նորամուծության առավելությունները: Օրակարգի խնդիր է որակավորումների ազգային համակարգի կայացումը, համապատասխան ծառայության ձեւավորումը:

- Ընդհանրապես յուրաքանչյուր բարեփոխում իր հետ բազմաթիվ հարցականներ է բերում: Դրանցից ամենակարեւորը՝ ի՞նչ ընթացքով առաջ գնալն է:

- Երբեմն ծիծաղելի է լինում բարեփոխումների մասին խոսելիս լսել, որ պետք է դանդաղ առաջ գնալ: Այս դեպքում էլ ինչ բարեփոխում, եթե չպետք է լինեն սովորականից արագ խնդիրների լուծումներ: Ուստի կարծում եմ, որ ճիշտ է այն մոտեցումը, որ ունի մեր երկիրը՝ ո՛չ չափից ավելի շտապել, ո՛չ առաջ չգնալ բնականոն դանդաղ ընթացքով: Պետք է միշտ խրախուսել այն բուհերին, որոնք ոչ միայն պահպանում են ընդհանուր միջին ընթացքը, այլեւ իրենց բուհերի առանձնահատկություններից ելնելով՝ ընտրում փոփոխությունների ավելի արագ ընթացք, մանավանդ եթե արդեն առկա են այդ բարեփոխումների դրական արդյունքները: Կրթական բարեփոխումները եւ բուհերում առկա շատ խնդիրներ փոխկապակցված են: Այս ամենի նպատակը պետք է լինի ոչ թե պարզապես դիպլոմը՝ ավարտական փաստաթուղթը, որ կստանա շրջանավարտը, այլ մասնագիտական որակավորումները, որոնք քննություն կբռնեն ցանկացած երկրում: Յուրաքանչյուր բուհ պետք է հասկանա իր վարկանիշի կարեւորությունը, որը հիմնաշիտ այցետոմս պետք է լինի իր ամեն մի շրջանավարտի համար: Ասել է թե, այս բարեփոխումներին մեր բուհերը պետք է մոտենան նաեւ այդ տեսանկյունից: Այդ պատճառով գուցե պետք է նախ եւ առաջ երկրում որոշել բուհերի վարկանի՞շը, որին մասնակից պետք է լինի հանրությունը, հասարակական կարծիքը: Գաղտնիք չէ, որ ժամանակակից ասպիրանտուրայի համակարգը իրեն սպառել եւ այսօր հուսալի հենարան չէ կադրերի պատրաստման գործում: Իսկ տարեցտարի ոչ միայն ծերանում է պրոֆեսորադասախոսական անձնակազմը, այլեւ այսօր գործ ունենք առանձին մասնագիտությունների գծով դասախոսների իրական պակասի հետ: Եվ եթե ուսանողը ինքը պետք է ընտրի դասախոսին, ուրեմն մեզ համար կադրերի պատրաստումը եւ թարմացումը կարեւոր խնդիրներից մեկը պետք է լինի:

- Դատելով «100 հարց եւ պատասխանից»՝ այստեղ խոսքը երրորդ կրթական աստիճանի արմատավորման մասի՞ն է:

- Իհարկե, այսօր երիտասարդը ընդունվում է ասպիրանտուրա, մի քանի թեկնածուական քննություն հանձնում, պաշտպանում ատենախոսությունը եւ դրանով ամեն ինչ վերջանում է: Իսկ եվրոպական երկրներում երրորդ կրթական աստիճանում՝ դոկտորանտուրայում, առնվազն 90 կրեդիտ է հավաքում՝ տարբեր մասնագիտական եւ այլ առարկաներից: Այսինքն՝ երիտասարդին նախապատրաստում են դասախոսական եւ գիտահետազոտական աշխատանքի, այսինքն՝ նոր գիտելիքներ են տալիս, որոնք չեն ստացել ոչ բակալավրիատում եւ ոչ էլ մագիստրատուրայում, եւ, բնականաբար, հնարավորություն տալիս մուտք գործել գիտահետազոտական աշխարհ: Եվ պատահական չէ, որ Բոլոնիայի գործընթացում շեշտադրումներ են արվում այս ամենի հետ կապված, 2005 թվականին Զալցբուրգ քաղաքում կայացած կոնֆերանսի ժամանակ սահմանվեցին այն 10 սկզբունքները, որոնք կոչված են արմատավորել եւ զարգացնել կրթական այդ աստիճանը եվրոպական կրթական տարածքում: Իսկ այդ 10 սկզբունքները առնչվում են դասախոսի եւ գիտնականի կայացմանը, այդ ընթացքում առաջ եկող խնդիրների հաղթահարմանը:

Փաստորեն, գիտության եւ կրթության ինտեգրման միջոցով պետք է հասնել համակարգի զարգացմանը այն հաշվով, որ հետազոտելով՝ ապագա գիտնականը սովորի եւ սովորելով՝ հետազոտի: Այսինքն՝ այդ անքակտելի կապի միջոցով մարդը ե՛ւ գիտնական, ե՛ւ մանկավարժ դառնա, այսինքն՝ այն, ինչ անհրաժեշտ է բուհին լավ մասնագետ պատրաստելու համար:

- Պարո՛ն Երիցյան, իսկ ինչպե՞ս է իրականացվում բարեփոխումների բովանդակային կողմը: Կարծես թե ձեւի, նորամուծությունների ֆորմատների հետ շատ խնդիրներ չունենք, իսկ բովանդակայի՞ն կողմը:

- Բարեփոխումը պետք է ունենա իրականացման տարբեր կողմեր: Անկասկած, ամենակարեւորը բովանդակային փոփոխություններն են: Երեւի թե եկել հասել ենք այն շրջանին, երբ շեշտադրումները պետք է ավելի շատ արվեն բովանդակայինին: Խոսքը նախ եւ առաջ վերաբերում է կրթական չափորոշիչներին, ծրագրերին, դասագրքերին, ուսումնական օժանդակ ձեռնարկներին, նոր մեթոդների կիրառմանը: Բուհերում շատ հաճախ մոռանում են, որ իրենք մասնագետներ են պատրաստում ապագայի համար: Այսինքն՝ այսօր բուհ ընդունվածը պետք է աշխատանքի ընդունվի 4-5 տարի հետո: Այս պարագայում մենք կարողանո՞ւմ ենք գիտելիք տալ, որը մրցունակ լինի տարիներ հետո: Սա երեւի այսօրվա հարցերի հարցն է:

Ցավոք, մեր բուհերի գրադարանները, համակարգչային սրահները իրենց ունեցած հնարավորություններով այնքան էլ գրավիչ չեն, իսկ ուսանողությունն էլ, կարծես թե, հետ է վարժվել գրադարանում աշխատելուց: Դանդաղ, բայց ստեղծվում է էլեկտրոնային գրականություն: Ընդհանրապես շատ կարեւոր է նորարարության արմատավորումը բուհերում՝ տեխնիկական միջոցների օգտագործումից մինչեւ դասավանդման մեթոդները: Այսօր գաղտնիք չէ, որ հին գործիքներով հնարավոր չէ նոր խնդիրներ լուծել:

Զրույցը վարեց
Ս. ՄԱՐԳԱՐՅԱՆԸ

Գրախոսական

ՆՈՐ ԳԻՐՔ

Արդիակա՞ն է Գարեգին Նժդեհի ուսմունքը

Օրերս լույս տեսավ Վարդան Աթոյանի «Գարեգին Նժդեհի ուսմունքը եւ դրա արդիականությունը» գիրքը, որ հրատարակել է «Էկոնոմիկա հանդեսը» 2007 թվականին, 104 էջ ծավալով:

Կարելի է ասել, որ անվանի զորավար, Սյունյաց սպարապետ, անզուգական մտածող ու իմաստասեր Գարեգին Նժդեհի ուսմունքը եւ տեսական ժառանգությունն ուսումնասիրող ամեն մի հեղինակ մի աղյուս է դնում հայ պետականության կերտման տաճարին:

Տնտեսագիտության թեկնածու, երիտասարդ գիտնական Վարդան Աթոյանը համարձակորեն գրիչ է վերցրել պարզաբանելու, հայ երիտասարդության հասանելի դարձնելու Գարեգին Նժդեհի սկզբնավորած Ցեղակրոն ու Տարոնական շարժումների պատմությունը, դրանց նախաձեռնման պատմական անհրաժեշտությունն ու գաղափարախոսությունը եւ ներկայացնում է Գ. Նժդեհի տեսական ժառանգության՝ որպես մի ամբողջական ազգային գաղափարախոսության, արդիականությունն ու կյանքի կոչելու անհրաժեշտությունը:

Հեղինակը ներկայացնում է ցեղակրոնության գաղափարական բովանդակությունը՝ գրեթե մանրադիտակային դիտարկումներով «ցեղ» հասկացությունն ու իմաստը, նրա իմաստը, ապա, «կենսաբանական» ու «հոգեբանական» վերլուծության ենթարկում «ցեղակրոնությունը»:

Ցեղը Գարեգին Նժդեհի ուսմունքի առանցքային գաղափարն է: Ցեղային բարոյականով սպառազինված եւ դրանով առաջնորդվող ժողովուրդներն են միայն կարողանում ապրել եւ գոյատեւել, հատկապես օտար միջավայրում «Ոչ ցեղաշունչ ժողովուրդը ընդունում է օտար մշակույթը ապազգայնանալով: Ցեղը ազգայնացնում է ընդունածը», ասում է Նժդեհը: Ցեղը կենսաբանական ըմբռնում է, ազգությունը՝ պատմական, ժողովուրդը՝ ընկերային: Որով ցեղն է ազգության եւ ժողովրդի գոյության նախապատճառը եւ հիմքը»:

«Ցեղակրոնությունը»՝ («ցեղ» եւ «կրել» բառերի միասնությունն է) հայ ազգի նվաստացման, նրա կեսի ֆիզիկական բնաջնջման եւ հայրենիքից քշված հոգու ծնունդն է: Ցեղակրոնութունը հայ ազգի մեծության վերականգնման եւ նրանց ցեղային բարոյականով օժտելու ճիգ է,- գրում է Վ. Աթոյանը:

Նժդեհի ուսմունքն օտարության մեջ հային հայ պահելու եւ պատմական իրավունքով հային պատկանող հայրենիքի վերանվաճման ուսմունքն է: Իսկ դրա համար անհրաժեշտ էր վերականգնել, արթնացնել, ակտիվացնել ցեղի, հայի ոգուն բնորոշ պատմական, հոգեբանական ու բարոյական, կենսաբանական ու դաստիարակչական եւ բազում այլ հատկանիշներ՝ այլ կերպ՝ ներարկել ցեղակրոնության գաղափարական ողջ պարունակությունը՝ «Հայ արյան եւ ոգու համախումբը, ազգի հոգեւոր ուժերն ու իմաստնությունն ամբողջությամբ»:

Վ. Աթոյանի գրքի շարադրանքում, սկզբից մինչեւ վերջ շեշտվում է այն միտքը, որ Գարեգին Նժդեհի ուսմունքը ամբողջապես, ցեղակրոնության գաղափարախոսությունը մասնավորապես համամարդկային արժեք ու նշանակություն ունի հատկապես 21-րդ դարասկզբի փոթորկալից գլոբալիզացիայի ներկա ժամանակաշրջանում, աշխարհի բազում փոքրաթիվ ազգերի համար: Ցեղը, Ցեղաճանաչությունը, Ցեղային պարտականությունը, Ցեղահաղորդությունը, Ցեղայնացումը, Ինքնանվաճումը, Ցեղային անհատականությունը, Ճշմարիտ հայրենասիրությունը, Քաղաքական միաբանությունը, Ազգային վերանորոգումը եւ ազգային բարոյականությունը, հեղինակի բնորոշմամբ կազմում են Ցեղակրոնության գաղափարախոսության բաղադրիչները, որոնք Գ. Նժդեհի մարգարեաշունչ խտացված մտքերի բնաբանով եւ ասույթներով համեմված պարզ ու ըմբռնելի ներկայացնում է գրքի հեղինակը:

«Ճշմարիտ հայրենասիրություն»-ը հեռու է բաժակաճառային հայրենասիրությունից, ասում է Ցեղակրոնությունը: «Հայրենիքը սիրել, ասել է՝ խորազգալ, խորհել ու գործել այն, որ անհրաժեշտ է հայրենիքի հզորացման եւ հավերժացման համար»,- պատգամել է Գարեգին Նժդեհը: Հայրենիքը ոչ միայն սիրել է պետք, այլեւ պաշտել, քանզի սիրել կարելի է անցողիկ ուրիշ բաներ՝ նյութ, վայելք, հագուստ եւ այլն: «Հայրենիքը պետք ունի երկյուղած, մոլեռանդ ու անձնուէր պաշտամունքի եւ ոչ թէ միայն սիրոյ»:

Հայրենիքն այն բարձրագույն արժեքների թվին է դասվում, որոնք պաշտում են, սերն ավելի իրավունք է ճանաչում, իսկ պաշտամունքը՝ պարտականություն:

Վ. Աթոյանը անդրադառնում է նաեւ «Ցեղակրոն» բառի իմաստի տարաբնույթ մեկնաբանություններին ու բացատրություններին, եւ գրեթե համաձայնվում Մուշեղ Լալայանի մեկնության հետ՝ Ցեղակրոն ասել է. «....ապրել Ցեղի արժեքներով ու բարոյականով, դրանք կենսաձեւ դարձնել մեզ համար, կնշանակի կրել մեր մեջ Ցեղը, լինել ցեղակիր-ցեղակրոն»:

Վ. Աթոյանը Ցեղակրոնության գաղափարախոսությունը մեկնաբանելով՝ անցնում է Տարոնական շարժման քննարկմանը: Նժդեհը եւ ՀՅԴ-ից նույնպես հեռացած Հայկ Ասատրյանն ու Ներսես Աստվածատուրյանը սկզբնավորում են Տարոնական շարժումը եւ մշակում գաղափարախոսությունը, որը փաստորեն Ցեղակրոնության ուսմունքի զարգացումն էր, աշխարհայացքի ամբողջացումը, գաղափարական ժառանգորդը:

Երբ Ցեղակրոն շարժումը հասցեագրված է եւ հանդիսանում է զենք ու վահան երիտասարդ հայերին, ապա «Տարոնականությունը՝ աշխարհասփյուռ հայության բոլոր շերտերին ու հատվածներին»:

Հենց Տարոնականության եւ Ցեղակրոնության մեջ պարփակված գաղափարներն են այն ոգեղեն ուժերը, որոնց օգնությամբ պետք է առասպելական Փյունիկի նման վերածնվի ու մոխիրներից դուրս ժայթքի մեր ազգային ոգին, այն ոգին, որ ներկա եւ ապագա սերունդներին պիտի առաջնորդի դեպի նոր սխրանքներ ու հաղթանակներ, քանզի չկա եւ չի կարող լինել հաղթանակ առանց Ցեղային ոգու եւ Ցեղային գիտակցության: Մարդու կյանքը իմաստավորվում է, երբ նա իր հոգու մեջ զգում է որեւէ բարձր բարոյական իդեալի եւ նպատակի ներկայությունը, եզրակացնում է գրքի հեղինակը:

Գարեգին Նժդեհը պաշտպանեց իր սրբության տաճարը՝ հայրենիքը եւ իր հոգին՝ ժողովուրդը,- գրում է Վ. Աթոյանը: - Նրա՝ հմուտ զինվորականի աստղը փայլատակեց Բալկաններում ու Ղարաքիլիսայում, հանճարը՝ Սյունիքում, քաղաքական, հանրային, պայքարի գործչի տաղանդը՝ Սփյուռքում: Նժդեհը դարձավ այն բացառիկ անհատը, որ տեսավ, հասկացավ եւ մեծի իրավունքով իր ազգին ցույց տվեց նրա թուլության, տկարության եւ սխալների պատճառները, նա նշում է, որ հայության դժբախտության պատճառները թաքնված են նրա ոչ պատմաճանաչ լինելու մեջ: Ուստի նա հայության մեջ փորձում էր արթնացնել նրա արիական անցյալը, հայ ոգու ուժը, վերականգնել Մամիկոնյաց ուխտը, որի համար կոչված էր իր սկզբնավորած Տարոնական շարժումը:

Վ. Աթոյանի գրքի ամեն մի վերնագիր սկսվում է Նժդեհի ուսմունքից քաղված, խտացված մտքի բնաբանի դարձվածքի մեջբերումով, բացառություն չէ նաեւ «ուսմունքի արդիականությունը»՝ «Ազգային գաղափարը միշտ էլ նոր է եւ հավիտենապես արդիական»: Ցեղակրոնության եւ Տարոնականության շարժումների մեջ պարփակված գաղափարները հայ ժողովրդի համար ունեն ոչ միայն այժմեական, այլեւ՝ մշտական արդիականություն: Այն մի հիմնարար աշխարհընկալում է, որը տրամադրում է հայ ազգի գոյության, հետագա զարգացման, նրա հիմնախնդիրների, ազգային նպատակների լուծման եւ ախտերի բուժման համակարգված բանալին: Նժդեհը հանդես է եկել ազգին համախմբելու, հզորանալու եւ միասնականորեն պայքարելու կոչով, քանզի կենսական խնդիրները չեն լուծվում միայն խոսքերով, այլ նաեւ՝ երկաթով ու արյունով: Մեր փրկությունը մեր մեջ պետք է փնտրենք, քանզի աշխարհը հաստատում է բարձր սկզբունքներ, բայց ճանաչում է միայն ուժեղի իրավունքը: Միայն ազգային արժեքները գնահատող եւ պահպանող հայը կարող է այսօր եւ վաղը դիմակայել ներքին ու արտաքին արհավիրքներին:

Գրքի հեղինակը եզրահանգում է, որ Նժդեհյան ուսմունքի կիրառումը չափազանց կարեւոր է այսօր համընդհանրացման (գլոբալիզացիա) ձգտող աշխարհում:

Ինչպես նշում են հայ փիլիսոփայական մտքի ժամանակակից ներկայացուցիչները, մեր հասարակության որոշ շերտերում մեծանում է օտարամոլությունը Արեւմուտքի քաղաքակրթական ու մշակութային, հաճախ նաեւ՝ սպառած արժեքներին կուրորեն հետեւելու ձգտումը, այն աստիճան, որ ազգայինն ամբողջովին անտեսվում է: Մեր օրերում աշխարհին միօրինակություն պարտադրող ամենավտանգավոր երեւույթը, այսպես կոչված, գլոբալիզացիան է, որն ամերիկյան քաղաքականության գաղափարաքարոզչական բաղադրիչն է:

Վարդան Աթոյանը Նժդեհյան ուսմունքի արդիականությամբ համոզիչ կերպով ցույց է տալիս մեր պետության այսօրվա տնտեսական ու քաղաքական, բարոյամշակութային, սոցիալ-տնտեսական իրավիճակը՝ համադրելով Նժդեհյան ուսմունքի համապատասխան դրույթների պահանջին: Առաջ անցնելով նշենք, որ նրան մեծապես հաջողվել է այդ անել:

Նախ՝ Նժդեհյան ուսմունքի արդիականությունը հեղինակը դիտարկում է Հայաստանի Հանրապետության աշխարհաքաղաքական իրադրության համատեքստում՝ երբ երկիրը շրջապատված է «կրոնապես» օտար հարեւաններով, ցեղորեն ապրելը (ազգային բարոյականով առաջնորդվելը) դառնում է անհրաժեշտություն:

Երկրորդ՝ դիտարկվում է Հայաստանի Հանրապետության արտաքին ու ներքին քաղաքական կացությունը՝ արտաքուստ ժողովրդավարացման նշաններ ցույց տվող Թուրքիան միտված է տարածաշրջանային բոլոր տեսակի տնտեսական ծրագրերից ՀՀ լիակատար մեկուսացմանը, հայ-թուրքական սահմանի բացման վերաբերյալ ոչ կառուցողական դիրքորոշմանը, Հայոց ցեղասպանության հարցի նկատմամբ ընդունում է ժխտողական կեցվածք:

Նման մարտահրավերների դեմ միակ զենքը միաբանությունն է, ազգի միասնությունը՝ Նժդեհյան ուսմունքի առանցքը:

Երրորդ՝ Հայաստանի Հանրապետության ներքաղաքական իրականությունը:

Նժդեհի ուսմունքի քարոզած միասնության գաղափարն ավելի քան արդիական է հենց այդ հարցում: 01.01.2007 թ. դրությամբ Հայաստանի Հանրապետությունում գրանցված են 90 կուսակցություններ, որոնցից 75-ի հիմնադիր փաստաթղթերը, ճիշտ է, համապատասխանում են «Կուսակցությունների մասին» ՀՀ օրենքին, սակայն չկա եւ չի կարող լինել այնքան գաղափարախոսություն մեկ ազգի, մասնավորապես՝ մեզ պես քանակապես փոքր ազգի մեջ: Ահա հենց այս հատվածականության դեմ էր հանդես գալիս եւ սրա մասին զգուշացնում Նժդեհը: «Ուր շատ միութիւններ կան, այնտեղ չկայ միութիւն, ուր շատ փառատրեալներ կան, այնտեղ չկայ փառք», մեջ է բերում հեղինակը Գ. Նժդեհի մտերիմ ընկերոջ՝ Նժդեհական Հայկ Ասատրյանի խոսքը:

Ըստ Նժդեհյան ուսմունքի, այստեղ էլ ելքը դարձյալ միասնությունն է, ազգի միաբանությունը:

Չորրորդ՝ Հայ հասարակության հոգեւոր արժեքների անվտանգության ապահովման տեսակետից չափազանց կարեւոր է նաեւ հաշվի առնել Հայաստանում լայն տարածում գտած եւ հիմնականում արտասահմանից ֆինանսավորվող զանազան կրոնական աղանդների ակտիվ գործունեությունը: ՀՀ-ում գրանցված են 55 կրոնական կազմակերպություններ, որոնց նպատակն է ավելի կոտորակել, ավելի շատ հատվածների բաժանել հայությանը:

Ընդհանրացնելով ասենք, որ երիտասարդ գիտնական, տնտեսական գիտությունների թեկնածու Վարդան Աթոյանին հաջողվել է մասնագետներին եւ ընթերցող լայն հասարակությանը հասցնել ազգային հերոս, մեծ զորավար, փիլիսոփա, հայրենասեր ու հայրենատեր Գարեգին Նժդեհի ուսմունքը, եւ ցույց տալ ու փաստել այդ ուսմունքի արդիականությունն ու դրանով ներկայացնել Նժդեհի տեսական ժառանգությունը՝ որպես մի ամբողջական ազգային գաղափարախոսություն:

Մեր կարծիքով, գրախոսվող գրքի արժանիքները որոշակի կբարձրանար, եթե հեղինակն ամբողջացներ Գ. Նժդեհի կենսագրությունը, այն ավարտվում է 1944 թվականով, ճիշտ է Նժդեհի կենսագրությանը շատ հեղինակներ են անդրադարձել, բայց Վ. Աթոյանի մատուցած նյութի համատեքստում այն նոր արտացոլանք պետք է ստանար:

Մի այլ նկատառում՝ Տարոնականության ծագումնաբանական, քաղաքական, հոգեբանական եւ տնտեսական անհրաժեշտության արմատները լիովին չեն բացահայտված՝ Ցեղակրոնության գոյության կենսականության կողքին:

Ավելացնենք, որ հեղինակը գիրքը նվիրել է ականավոր պետական ու քաղաքական գործիչ ՀՀ վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանի հիշատակին:

ԵՐՋԱՆԻԿ ՄԱԿԱՐՅԱՆ,
տնտեսագիտության թեկնածու,
դոցենտ

Ծանուցում

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ - ՄԲԾՁԲ - 07/32 ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **ՀՀ Արմավիրի մարզպետարանի կարիքների համար շինարարական աշխատանքների տեխնիկական հսկողության ծառայությունների ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 750 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ» «Բեջ-գալ» ՍՊԸ-ի 24723006158 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25, հանձնաժողովի քարտուղար՝ Կ. Ղամբյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 17.30-ն:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) «ՊԳԳ-ՄԲԱՊՁԲ-07/40» ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **ՀՀ Գեղարքունիքի մարզպետարանի կարիքների համար տնակների ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 750 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ»» «Բեջ-գալ» ՍՊԸ-ի 24723006158 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք. Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.՝ 28-93-25, Ի.Քոչարյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ սույն հայտարարության հրապարակվելու օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրվա ժամը 15.00-ն:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) «ՊԳԳ-ՄԲԱՇՁԲ-07/238» ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **«Բերդ քաղաքի երաժշտական դպրոցի կառուցում, Իջեւան քաղաքի երիտասարդական կենտրոնի շենքի ավարտում մարզկենտրոնում եւ Իջեւան քաղաքի քաղաքային պատկերասրահի վերանորոգման աշխատանքների ավարտում աշխատանքների» ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 5030 ՀՀ դրամ փոխանցել «Հայբիզնեսբանկ» ՓԲԸ, «Հայջրնախագիծ ինստիտուտ» ՓԲԸ-ի N 1150000088680300 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25, հանձնաժողովի քարտուղար Գ. Մարկոսյանին:

Հրավերը անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 10.00-ն:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ-ՄԲԱՇՁԲ-07/239 ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **ՀՀ Արմավիրի մարզպետարանի կարիքների համար ՀՀ Արմավիրի մարզի Փշատավան գյուղի միջնակարգ դպրոցի հիմնանորոգման աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 4200 ՀՀ դրամ փոխանցել «Հայբիզնեսբանկ» ՓԲԸ, «Հայջրնախագիծ ինստիտուտ» ՓԲԸ-ի N 1150000088680300 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-27, հանձնաժողովի քարտուղար Ա. Անտոնյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 14.30-ն:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ-ՄԲԱՇՁԲ-07/240 ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **ՀՀ Արմավիրի մարզպետարանի կարիքների համար ՀՀ Արմավիրի մարզի Արտաշար գյուղի միջնակարգ դպրոցի հիմնանորոգման աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 2900 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ» Երեբունու մասնաճյուղ «Բեջ-Գալ» ՍՊ ընկերության N 2477230066158 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-27, հանձնաժողովի քարտուղար Ա. Անտոնյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 15.00-ն:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ-ՄԲԱՇՁԲ-07/241 ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **ՀՀ Արմավիրի մարզպետարանի կարիքների համար ՀՀ Արմավիրի մարզի Այգեշատ գյուղի միջնակարգ դպրոցի հիմնանորոգման աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 2200 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ» Երեբունու մասնաճյուղ «Բեջ-Գալ» ՍՊ ընկերության N 2477230066158 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-27, հանձնաժողովի քարտուղար Ա. Անտոնյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը ժամը 15.30-ն:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ-ՄԲԱՇՁԲ-07/242 ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **ՀՀ Արմավիրի մարզպետարանի կարիքների համար ՀՀ Արմավիրի մարզի Ծաղկալանջ գյուղի միջնակարգ դպրոցի հիմնանորոգման աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 3200 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ» Երեբունու մասնաճյուղ «Բեջ-Գալ» ՍՊ ընկերության N 2477230066158 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-27, հանձնաժողովի քարտուղար Ա. Անտոնյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 16.00-ն:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ-ՄԲԱՇՁԲ-07/243 ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **ՀՀ Արմավիրի մարզպետարանի կարիքների համար ՀՀ Արմավիրի մարզի Վաղարշապատ քաղաքի թիվ 10 միջնակարգ դպրոցի հիմնանորոգման աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 2100 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ» Երեբունու մասնաճյուղ «Բեջ-Գալ» ՍՊ ընկերության N 2477230066158 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-27, հանձնաժողովի քարտուղար Ա. Անտոնյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 16.30-ն:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ-ՄԲԱՇՁԲ-07/244 ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **ՀՀ Արմավիրի մարզպետարանի կարիքների համար ՀՀ Արմավիրի մարզի Մեծամոր եւ Վաղարշապատ քաղաքների բազմաբնակարան շենքերի տանիքների հիմնանորոգման աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 4800 ՀՀ դրամ փոխանցել «Հայբիզնեսբանկ» ՓԲԸ, «Հայջրնախագիծ ինստիտուտ» ՓԲԸ-ի N 1150000088680300 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-27, հանձնաժողովի քարտուղար Ա. Անտոնյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 17.00-ն:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) «ՊԳԳ-ՄԲԱՇՁԲ-07/245» ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **ՀՀ Վայոց Ձորի մարզպետարանի կարիքների համար «Վայոց Ձորի մարզի Թառաթումբ համայնքի խմելու ջրագծի 14կմ նորոգման աշխատանքների» ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համ-ար անհրաժեշտ է 3250 ՀՀ դրամ փոխանցել «Հայբիզնեսբանկ» ՓԲԸ, «Հայջրնախագիծ ինստիտուտ» ՓԲԸ-ի N 1150000088680300 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք. Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-27, հանձնաժողովի քարտուղար Գ. Ձանջուղազյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 16.00-ն:

Ծանուցում

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) «ՊԳԳ-ՄԲԱՇՁԲ-07/246» ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **ՀՀ Վայոց Ձորի մարզպետարանի կարիքների համար «Վայոց Ձորի մարզի Արփի համայնքի խմելու ջրագծի ներքին ցանցի հիմնանորոգման, Բարձրունու համայնքի խմելու ջրագծի մասնակի՝ 6կմ հիմնանորոգման, Զառիթափ համայնքի խմելու ջրագծի արտաքին ցանցի հիմնանորոգման, Զեդեա համայնքի խմելու ջրագծի արտաքին ցանցի՝ 5կմ հիմնանորոգման, Խնձորուտ համայնքի խմելու ջրագծի հիմնանորոգման, Հորս համայնքի խմելու ջրագծի 9կմ հիմնանորոգման, Մարտիրոս համայնքի խմելու ջրագծի ներքին ցանցի՝ 3.7կմ հիմնանորոգման, Նոր Ազնաբերդ համայնքի խմելու ջրագծի 3կմ հիմնանորոգման, Չիվա համայնքի խմելու ջրագծի՝ 4.5կմ նորոգման, Սարավան համայնքի խմելու ջրագծի արտաքին ցանցի՝ 5կմ հիմնանորոգման, Սերս համայնքի խմելու ջրագծի՝ 7կմ հիմնանորոգման, Վերնաշեն համայնքի խմելու ջրագծի ներքին ցանցի հիմնանորոգման, Քարագլուխ համայնքի խմելու ջրագծի՝ 2կմ հիմնանորոգման եւ Արին համայնքի խմելու ջրագծի արտաքին ցանցի՝ 6կմ մասնակի կառուցման» աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 29850 ՀՀ դրամ փոխանցել «Հայբիզնեսբանկ» ՓԲԸ, «Հայջրնախագիծ ինստիտուտ» ՓԲԸ-ի N 1150000088680300 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-27, հանձնաժողովի քարտուղար Գ. Զանջուղազյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 16.40-ն:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ-ՄԲԱՇՁԲ-07/247 ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **ՀՀ Արարատի մարզպետարանի կարիքների համար՝ Նորաշենի համայնքի երաժշտական դպրոցի, Մասիս քաղաքի բազմաբնակարան շենքերի տանիքների, Բյուրավանի համայնքի մանկապարտեզի, Դաշտավանի համայնքի մանկապարտեզի, Ղուկասավանի համայնքի մանկապարտեզի, Նորաբացի համայնքի մանկապարտեզի, Ավշարի համայնքի մանկապարտեզի, Պարույր Սեւակի համայնքի մանկապարտեզի, Արեւշատի համայնքի մշակույթի տան տանիքի, Դվինի համայնքի մշակույթի տան տանիքի, Արեւաբույրի մշակույթի տան, Հովտաշատի համայնքի մշակույթի տան, Նոյակերտի համայնքի մշակույթի տան տանիքի, Ոսկետափի համայնքի մշակույթի տան տանիքի, Սիսավանի համայնքի մշակույթի տան տանիքի հիմնանորոգման աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 7500 ՀՀ դրամ փոխանցել «Հայբիզնեսբանկ» ՓԲԸ, «Հայջրնախագիծ ինստիտուտ» ՓԲԸ-ի N 1150000088680300 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25, հանձնաժողովի քարտուղար Հ. Ավետիսյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 10:00-ն:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ-ՄԲԱՇՁԲ-07/248 ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **ՀՀ Կոտայքի մարզպետարանի կարիքների համար ՀՀ Կոտայքի մարզի Քանաքեռավան համայնքի մ/դ հիմնանորոգման աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 4300 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ» Էրեբունու մասնաճյուղ «Բեջ-Գալ» ՍՊ ընկերության N 2477230066158 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25, հանձնաժողովի քարտուղար Ա. Սարգսյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 10.00-ն:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) «ՊԳԳ-ՄԲԱՇՁԲ-07/250» ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **ՀՀ արդարադատության նախարարության շենքի 3-րդ եւ 4-րդ հարկերի վթարային շքապատշգամբների վերանորոգման աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 3000.0 ՀՀ դրամ փոխանցել «Հայբիզնեսբանկ» ՓԲԸ, «Հայջրնախագիծ ինստիտուտ» ՓԲԸ-ի N 1150000088680300 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25, հանձնաժողովի քարտուղար Գ. Մարկոսյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 12.00-ն:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ-ՄԲԱՇՁԲ-07/251 ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **ՀՀ Շիրակի մարզպետարանի կարիքների համար Գյումրի քաղաքի թվով 30 բազմաբնակարան բնակելի շենքերի տանիքների հիմնանորոգման աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 8250.0 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ» Էրեբունու մասնաճյուղ «Բեջ-Գալ» ՍՊ ընկերության N 2477230066158 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25, հանձնաժողովի քարտուղար Գ.Հուրոյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 11.00-ն:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) «ՊԳԳ-ՄԲԱՇՁԲ-07/254» ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **«ՀՀ Կոտայքի մարզի Չարենցավանի բազմաբնակարան շենքերի հարթ տանիքների վերանորոգման (43 բազմաբնակարան շենքերի հարթ տանիքներ 16500 քառ.մ ընդհանուր մակերես) աշխատանքների» ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 12825 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ» Էրեբունու մասնաճյուղ «Բեջ-գալ» ՍՊԸ-ի N 24723006158 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25, հանձնաժողովի քարտուղար Զ. Մելիքսեթյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 12.00-ն:

ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

ՀՀ բնապահպանության նախարարության ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալության կողմից՝ ՀՀ ջրային օրենսգրքի եւ ՀՀ կառավարության 07.03.03 թ. N 217-Ն եւ N 218-Ն որոշումների պահանջների համաձայն, մշակվում է **«[illegible]»** ՍՊԸ-ի կողմից ՀՀ Արմավիրի մարզի Շենիկ համայնքի վարչական տարածքում [illegible] «Շենիկ» ՓՀԷԿ-ի ջրօգտագործման թույլտվության նախագիծը:

Բոլոր շահագրգիռ անձինք, ովքեր կցանկանան ծանոթանալ նախագծի նախնական տարբերակին, կարող են աշխատանքային օրերին ժամը 17-18-ը դիմել ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալություն (հասցեն՝ Կառավարական 3-րդ շենք, 5-րդ հարկ, 541 սենյակ):

Հասարակայնության կողմից փաստաթղթի նախնական տարբերակի լսումը տեղի կունենա 2007 թ. հոկտեմբերի 10-ին, ժամը 16-ին Կառավարական 3-րդ շենք, 5-րդ հարկ, 541 սենյակ:

ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալություն

ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

ՀՀ բնապահպանության նախարարության ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալության կողմից՝ ՀՀ ջրային օրենսգրքի եւ ՀՀ կառավարության 07.03.03 թ. N 217-Ն եւ N 218-Ն որոշումների պահանջների համաձայն, մշակվում է **Երեւան քաղաքի Նոր Նորքի համայնքին** ոռոգման նպատակով ստորերկրյա ջրային ռեսուրսներից 0,7 լ/վրկ ջրառի ջրօգտագործման թույլտվության նախագիծը:

Բոլոր շահագրգիռ անձինք, ովքեր կցանկանան ծանոթանալ նախագծի նախնական տարբերակին, կարող են աշխատանքային օրերին ժամը 17-18-ը դիմել ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալություն (հասցեն՝ Կառավարական 3-րդ շենք, 5-րդ հարկ, 541 սենյակ):

Հասարակայնության կողմից փաստաթղթի նախնական տարբերակի լսումը տեղի կունենա 2007 թ. հոկտեմբերի 9-ին, ժամը 16-ին Կառավարական 3-րդ շենք, 5-րդ հարկ, 541 սենյակ:

ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալություն

ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

ՀՀ բնապահպանության նախարարության ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալության կողմից՝ ՀՀ ջրային օրենսգրքի եւ ՀՀ կառավարության 07.03.03 թ. N 217-Ն եւ N 218-Ն որոշումների պահանջների համաձայն, մշակվում է ՀՀ Արմավիրի մարզի [illegible] համայնքում գործող «Մելդ» ՍՊԸ-ի՝ ձկնաբուծական նպատակով 47.0 լ/վրկ եւ ՀՀ Արմավիրի մարզի [illegible] համայնքում հողի սեփականատեր [illegible] Նիկողոսյանի՝ ոռոգման նպատակով 2.2 լ/վրկ ստորերկրյա ջրային ռեսուրսից ջրօգտագործման թույլտվության նախագիծը:

Բոլոր շահագրգիռ անձինք, ովքեր կցանկանան ծանոթանալ նախագծի նախնական տարբերակին, կարող են աշխատանքային օրերին ժամը 17-18-ը դիմել ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալություն (հասցեն՝ Կառավարական 3-րդ շենք, 5-րդ հարկ, 541 սենյակ):

Հասարակայնության կողմից փաստաթղթի նախնական տարբերակի լսումը տեղի կունենա 2007 թ. հոկտեմբերի 10-ին, ժամը 16-ին Կառավարական 3-րդ շենք, 5-րդ հարկ, 541 սենյակ:

ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալություն

www.
azg.am
www.
azgdaily.
eu
www.
azgdaily.
com

Օկրուաշվիլուն ներկայացվող մեղադրանքները ավելանում են՝ ավելացնելով յուրացման միլիոնների թիվը

Վրացական արդարադատությունն էլ «պարտերներով» է առաջնորդվո՞ւմ

Վրաստանի նախկին վարչապետ Զուրաբ Ժվանիայի մահվան հանգամանքները դեպքի օրվանից դարձան համընդհանուր հետաքրքրության, կասկածների ու տարբեր վարկածների առարկա: «Իմեդի» կուսակցության ղեկավար Իրինա-Սարիշվիլի-Չանթուրիայի հայտարարության համաձայն, Ժվանիային խեղդամահ են արել կամ Սաակաշվիլու ծառայողական լիմուզինում, կամ նախագահական շքախմբի մեքենաներից մեկում: Ընդ որում, արդեն իսկ բացահայտորեն խոսվում է սպանության, այլ ոչ դժբախտ պատահարի մասին, ինչը 2005-ի փետրվարի 3-ի գիշերը տեղի ունեցածի պաշտոնական բացատրությունն էր:

Վրաստանի պաշտպանության նախկին նախարար Իրակլի Օկրուաշվիլու ձերբակալությունը տարօրինակ մեկնաբանությունների տեղիք է տալիս, հատկապես հաշվի առնելով, որ նրան ներկայացվում են հիմնականում պաշտոնի չարաշահման, գումարներ յուրացնելու և փողերի լվացման մեղադրանքներ: Վրացական ընդդիմության մոտեցմամբ, Օկրուաշվիլու դեմ գլխավոր վկաներից մեկը գործարար Ջեմալ Սվանիձեն է: Վերջինս, վրաց ընդդիմադիրների ներկայացմամբ, ցուցմունք է տվել ընդդեմ Օկրուաշվիլու, ինչին «Ազգն» անդրադարձել է, տեղեկացնելով, որ Վրաստանի պաշտպանության նախկին նախարարը մեղադրվում է մասնավորապես «Geocell» ընկերության 10 մլն դոլար արժեցող բաժնետոմսերը 250 հազարով վաճառելու պարտադրանքի համար:

Օկրուաշվիլու համախոհների տեղեկություններով, Ջեմալ Սվանիձեն նման ցուցմունք է տվել սպանության մեջ մեղադրվող իր որդուն ազատելու համար: Վրացական «Իմեդի» հեռուստաընկերության համաձայն, Սվանիձեի որդին ձերբակալվել է թբիլիսյան ռեստորաններից մեկում տեղի ունեցած սպանության մեղադրանքով դեռևս 2006 թվականին:

Եվ որքան էլ տարօրինակ է, Ջեմալ Սվանիձեի որդին, նման մեղադրանքի պայմաններում, բաց էր թողնվել գրավի դիմաց, բայց կրկին ձերբակալվել, երբ փորձել էր Վրաստանից հեռանալ:

Նույն հեռուստաընկերությունը, ներկայացնելով Օկրուաշվիլու առնչությամբ Սվանիձեի ցուցմունքների տեսագրությունը, ընդգծել է, որ դրանցում կան տարբեր ժամանակ արված ձայնագրություններ: Մասնավորապես, որոշ դեպքերում անգամ կան տարբերություններ նույն Սվանիձեի ավելի վաղ տրված ցուցմունքների հետ, որոնցում չի նշվում պարտադրողներից որևէ մեկի անունը, մինչդեռ ավելի նոր տեսագրություններում արդեն հստակ նշվում են անուններ: Վրացական աղբյուրների համաձայն, Սվանիձեի որդին ազատության մեջ է և գտնվում է Թբիլիսիում:

Ըստ էության, Սաակաշվիլուն ուղղված մեղադրանքները, որ սեպտեմբերի 25-ին հեռուստաեթերից ներկայացրեց պաշտպանության նախկին նախարար Իրակլի Օկրուաշվիլին, վերջինիս ձերբակալության ավելի ռեալ հիմք են, քան այն մեղադրանքները, որ այժմ ներկայացվում են Օկրուաշվիլուն: Թերևս անկախության տարիների ընթացքում իշխանական էշելոններում եղած բոլոր անձանց, ցանկության և նպատակահարմարության դեպքում, միշտ էլ կարելի է կոռուպցիայի մեջ մեղադրել, իսկ պաշտոնական դիրքի չարաշահումն ուղղակիորեն նախարարական պորտֆելների հետ «ձեռք բերվող» մեղադրանք է, որի հիմնավորումը իրավագիտական հմտություններ չի պահանջում՝ այնքան ընդգրկուն են այդ հոդվածին համապատասխանող «իրավախախտումները»:

Մյուս կողմից, թերևս չէին կարող բացարձակապես մերկապարանոց լինել Օկրուաշվիլու հայտարարությունները այն պարզ պատճառաբանությամբ, որ նա ևս իր անվտանգությունն ապահովող նյութեր պիտի ունենար, առավել ևս, որ ձերբակալությունը սպասելի ու կանխատեսելի էր: Ամեն դեպքում, եթե վրաց ընդդիմադիրները լիարժեք պաշտպանություն են հայտարարում Օկրուաշվիլուն և պատրաստակամ են հետևելու դատական գործընթացին, ապա իշխանական ճամբարում էլ կոչերով հարուստ ճառեր են հնչում: Ավելին, գնալով մեծանում է այն գումարը, որի յուրացման մեջ մեղադրվում է նախկին նախարարը:

Մասնավորապես, երեկ Վրաստանի իրավապահ համապատասխան մարմինները հայտարարել են, ի լրումն եղած նյութերի, նոր հանգամանքների ի հայտ գալու մասին: Օրինակ, Օկրուաշվիլուն մեղադրում են նաև ռազմական նպատակներով ձեռք բերված կերոսինի հաշվին տարբեր ընկերությունների, միջնորդավճարների ձևով գումարներ յուրացնելու մեջ: Եվ քանի որ արդեն ներկայացված մեղադրանքներում նշվող յուրացված, գողացված ու որպես կաշառք ձեռք բերված գումարները միլիոնավոր դոլարներ են կազմում, իսկ փողերի լվացման գործարքները տևել են երկար տարիներ, ուրեմն «վարդյա հեղափոխությունից» հետո ձևավորված իշխանական «նոր» կառույցներն այնքան էլ նոր մեթոդներով չեն գործել: Բացի այդ, անտեղյակության հնարավորություն կարող էր ստեղծվել միայն այն դեպքում, եթե Օկրուաշվիլին չէր գործում մենակ: Ինչը, կարծում ենք, ուղղակի տրամաբանական է:

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

αβ0
χδ

The European Bank for Reconstruction and Development has a unique challenge to assist the countries of central and eastern Europe and the CIS in their transition to democracy and market economies.

It offers a unique combination of public and private sector banking expertise, and supports projects through lending, taking equity positions and providing technical co-operation. The Bank focuses particularly on the private sector and is increasing its

Associate Banker - Yerevan Resident Office

An Associate Banker is sought to work in the EBRD Office in Yerevan, Armenia.

Job description

- **Project Identification and Screening:** Participate in the promotion of Bank activities and contribute to project identification and generation; identify, review and screen investments proposals; when appropriate, assist clients with business plan preparation.
- **Project Processing:** Process projects in accordance with the Bank's invest ment operation cycle; participate and assist in financial, technical, legal and environmental due diligence.
- **Project Monitoring:** Undertake the monitoring of existing Bank investments, preparation of monitoring reports based on meetings with clients, site visits and financial review.
- **Other Assignments:** Undertake any other assignments that may be given by senior staff, such as contributing to the preparation of briefs and strategy documents, marketing task and maintaining client relations.

Skills and experience required

- Minimum of 3-4 years of commercial / investment banking or project finance experience within a diversified banking institution.
- A relevant degree or MBA from a leading university.
- Strong analytical and financial background, and fully capable of working throughout the project cycle. A proven track record of transactions is essential.
- Ability to interpret financial statements and accounts, understanding of accounting principles and practice of credit analysis.
- Ability to build / work with financial models and to participate in the financial engineering and structuring of investment projects.
- Ability to analyse macro-economic situation, sector and market trends, legal framework, other background information, report writing skills
- Excellent written and oral communications skills in English and Armenian, fluency in Russian is a plus.
- Conversant with spreadsheet packages and financial analysis models.

To submit your on-line application for this position and for a more detailed job description, please visit www.ebrdjobs.com.
Closing date will be 13 October 2007.

Request for Bids for Consulting Services for Eurasia Foundation Armenia's Development of Organizational Capacities (DOC) Program

Eurasia Foundation

Eurasia Foundation (EF) Armenia seeks a consultant to strengthen the impact of its Development of Organizational Capacities (DOC) Program through staff training, methodology input and advice, fundraising and marketing. The consultant will provide his/her services to EF Armenia from November 2007 through September 2008.

EF invites qualified individuals to submit bids for this consultancy.

Eligibility:
The ideal candidate will have the following experiences and skills:

- Significant experience providing consulting and training services on organizational development (OD) issues,
- Experience in applying Appreciative Inquiry
- Demonstrated skills in: evaluation, focus group facilitation, training, proposal development, strategic planning, organizational development;
- Work experience in the South Caucasus or the NIS (preferably in Armenia);
- Knowledge of the NGO sector in the NIS;
- Ability to work in English;
- Willingness to travel to Armenia's rural communities as needed to meet with client organizations.

Detailed criteria for eligibility, a scope of work and bid submission instructions for the consultancy are available at www.eurasia.am.

armentel

Ի ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆԸ

«Արմենտել» ՓԲԸ դիմել է ՀՀ հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովին՝ Կոտայքի մարզում (Զովքում), արբանյակային կապի երկու երկրային կայանների Tx/Rx 6205.4450/3882.4475, 5991.1675/3779.9825, 5993.1700/3770.9150, 5981.4250/3766.9100, 5979.4000/3764.9075, 5983.4275/3751.2725, 6117.7150/3918.0725, 6121.7650/4111.7850, 6166.9900/4092.5925 ՄՀց (9 հաղորդում/9 ընդունում) ռադիոհաճախականությունների օգտագործման թույլտվություն ստանալու համար:

Արմենիա Տելեֆոն Կոմպանի

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Նոյյան տապան» տպագրատունը **աշխատանքի է հրավիրում** բանվորի: Ամսական աշխատավարձը՝ 60000 դրամ:
Մանրամասների համար զանգահարել 56-59-65 հեռախոսահամարով, Մարի Պետրոսյանին:

United Nations Development Programme

UNDP Armenia

ՄՐՑՈՒՅԹԻ ՀՐԱՎԵՐ

ՄԱԿ-ի զարգացման ծրագրի **«Գենդերը և քաղաքականությունը Հարավային Կովկասում»** ծրագիրը հայտարարում է Զանգվածային լրատվական միջոցների (տպագիր մամուլ, հեռուստատեսություն և ռադիո) ներկայացուցիչների համար նախատեսված գենդերային ուղղորդման և զգայունության բարձրացման դասընթացներ կազմակերպելու մրցույթ:

Ծրագրի մանրամասն նկարագիրը կարող եք ձեռք բերել Պ. Ադամյան 14 հասցեում գտնվող ՄԱԿ-ի հայաստանյան գրասենյակի անվտանգության աշխատակիցների գրասենյակից կամ http://www.undp.am և www.genderpolitics.am կայքէջերից: Տեղեկությունների համար կարող եք զանգահարել 52-86-74 հեռախոսահամարով կամ գրել էլեկտրոնային փոստով՝ anna.arakelyan@undp.org հասցեով:

Հայտերն ընդունվում են ՄԱԿ-ի անվտանգության աշխատակիցների գրասենյակում /Պ. Ադամյան 14/ մինչև սույն թվականի հոկտեմբերի 15-ը՝ տեղական ժամանակով ժ. 17:00: Էլեկտրոնային տարբերակը կարելի է ուղարկել anna.arakelyan@undp.org հասցեով:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Երևանի թիվ 9 միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ-ը (պատվիրատու) «ՀՁ-ԳՀԱՇՁԲ-2-07» ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ **«Երևանի թիվ 9 միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ ձեռքբերման նպատակով**: Հրավերը ստանալու համար անհրաժեշտ է 650 ՀՀ դրամ փոխանցել ՎՏԲ Հայաստան բանկ ՀՊ 16040209667 հաշվեհամարին և սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետևյալ հասցեով՝ Երևան, Զանգեզուր, Ծառայ [illegible] 14:
Հրավերն անվճար տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաև անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչև դրանց բացման պահը՝ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրվա ժամը 11-ը:

Գնահատման հանձնաժողով

Հայտարարություն

Հոկտեմբերի 9-ին, ժամը 14-ին ՀՀ բնապահպանության նախարարությունը, **«Երևանի Մխիթար Հերացու անվան պետական բժշկական համալսարան» ՊՈԱԿ-ը** կազմակերպում են հասարակական լսումներ Երևանի Կորյունի 2 հասցեում գտնվող էներգակենտրոնի շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության վերաբերյալ: Նախագծային փաստաթղթերին կարելի է ծանոթանալ Երևան, Կոմիտասի 29 հասցեում:

Կոտայքի մարզի առաջին ատյանի դատարանը 2007 թ. հոկտեմբերի 3-ին որոշում է կայացրել **Շավարշ Աշոտի Թադևոսյանին՝** ծնվ. 1971 թ. (վերջին հայտնի բնակության հասցեն՝ Կոտայքի մարզի Գեղաշեն գյուղ), անհայտ բացակայող ճանաչելու մասին:
Խնդրում ենք այն բոլոր անձանց, ովքեր որևէ տեղեկություն ունեն Շավարշ Աշոտի Թադևոսյանի մասին, հայտնել Կոտայքի մարզի առաջին ատյանի դատարան:

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-29-60

Լրատվական գործունեություն իրականացնող՝ «Ազգ օրաթերթ» ՍՊԸ, Երևան, Հանրապետության 47: Պետական գրանցման վկայականի համարը՝ 02 Ա Ն 047261, տրված՝ 17.02.00 թ.:
Թողարկման պատասխանատու, գլխ. խմբ. Հակոբ Ավետիքյան: Տպաքանակ՝ 3000, ստորագրված է տպագրության՝ 3.10.2007, գինը՝ 100 դրամ, տպագրվում է «Տիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարանում՝ Արշակունյաց 2: